יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאַנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

היינט 8 זייטען

NAJER FOLKSBLAT פּרייז 15 גראָשען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 48	Łódź, Poniedziałek 19 lutego 1934 r.	צוועלפטער יאָהרגאַנג	לאָדז, מאָנטאָג, ד׳ אדר תרצ״ד	№ 43

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 224-71

געשפּרעך מיט ד״ר דויטש און אָטאָ באַוער

די אַנטלאָפענע פיהרער פון די עסטרייכישע ס. ד.

לאָנדאָן, 18. (ספּ. טעל.) „סונדי טיימס" דרוקט אַ געשפּרעך וואָס איהר קאָרעספּאָנדענט האָט געהאַט מיט די פיהרער פון די עסטרייכישע סאָציאַליסטען ד״ר דויטש און אָטאָ באַוער, וועלכע האָבען אָנגעפיהרט מיט די קאַמפען פון שוצבונד בעתן אויפשטאַנד אין עסטרייך.

יוליוס דויטש האָט ערקלערט אַז דער שוצבונד האָט געהאַט געוועהר פון מאָמענט זינט עס איז פאַרענדיגט געוואָרען די וועלט־מלחמה. דאָס געוועהר איז בעשטימט געווען אויף צו פערטיידיגען די קאָנסטיטוציע און די רעפּובליק. אין משך פון 15 יאָהר האָט דער שוצבונד קיינמאָל דאָס געוועהר נישט בענוצט. פּאָליציי און די היימווערער האָבען זיך אַריינגעריסען אין די אַרבייטער־קוואַרטאַלען פּראָוואָצירענדיג דעם קאָנפליקט. מאַיאָר פעי און די איבעריגע מיטגלידער פון דער רעגירונג האָבען נאָר געוואָלט זיך צו צושטעפּען. די פּאָליציי און היימווערער זענען געווען זעהר ברוטאַל, געברויכענדיג אַרטילעריע נישט בלויז געגען שוצבונד, נאָר אויך פאַר הייזער, וואָס זענען געווען בעוואוינט דורך פרויען און קינדער. און אַזאַ רעגירונג הייסט אַ קריסטליכע רעגירונג! — האָט מיט ביטערניש אויסגערופען ד״ר דויטש.

וואָס שייך זיין אַנטלויפען פון עסטרייך, האָט דויטש ערקלערט, אַז ער האָט געמוזט אַוועק נישט ווייל ער איז געווען פערוואונדעט, נאָר ער איז טיילווייז געווען בלינד, און ער האָט איבערפינסטערט געמאַכט אַ וועג צווישען וועלדער און פעלדער. אַזוי אַרום האָט ער דאָנערשטאָג פריה זיך דערשלאָגען צו דער טשעכישער גרעניץ. אויף די פאָרוואורפען פון וויצע־קאַנצלער פעי, בכן ער האָט פערלאָזען אינמיטען קאַמף זיינע חברים באַלד נאָכדעם ווי די שלאַכט האָט זיך אָנגעהויבען, האָט ד״ר דויטש ערקלערט אַז ער האָט געקעמפט אַזוי לאַנג ווי לאַנג ער איז געווען ביכולת. ווען אַלץ איז שוין געווען פערלוירען האָט ער בעשלאָסען אַז די, וועלכע קענען גענוסען פון אַמנעסטיע דאַרפען זיך אונטערגעבען, און אָפּגעבען ס׳געוועהר, און די פיהרער, וועלכע קענען אויף אַן אַמנעסטיע זיך נישט ריכטען, האָבען בעקומען אַן אויפטראָג צו אַנטלויפען קיין אויסלאַנד. וואָס אַנבעלאַנגט די רכילות, אַז ער האָט צוגערויבט געלד די סאָצ.־דעמ. האָט ד״ר דויטש געזאָגט אַז ביים פערלאָזען עסטרייך האָט ער נישט געהאַט קיין גראָשען אין קעשענע. איצט איז די רעגירונג זיך נוקם אויף זיין משפחה. זיין שוועסטער איז אַרעסטירט. די פרוי האָט מען געצוואונגען צו אַנטלויפען. ער ווייסט נישט וואו זי געפינט זיך. דער זוהן האָט פערלוירען דעם פּאָסטען און זיין 18־יעהריגע טאָכטער איז אין געפאַהר.

אָטאָ באַוער זעהט אויס אינגאַנצען צובראָכען. ער איז אַריבער די טשעכישע גרעניץ צוזאַמען מיט 56 שוצבונדיסטען וועלכע האָבען מיטגענומען מיט זיך ס׳גאַנצע געוועהר. און מאַשין־ביקסען. באַוער שטעלט פעסט אַז די פיהרער פון די סאָצ. דעמ. האָבען דאָס לעצטע יאָהר געמאַכט גרויסע אָנשטרענגונגען כדי צו קומען צו אַ פערשטענדיגונג מיט דער איצטיגער רעגירונג, קאַרדינאַל איניצער פון וויען האָט געוואָלט אין דעם פערמיטלען. אָבער דער ביסקופּ פון לינץ האָט דערין געשטערט. אַלע קאָמפּראָמיס פאָרשלאָגען פון די ס.ד. בנוגע דער רעכט פון די סאָציאַליסטען אין פּאַרלאַמענט זענען אָפּגעוואָרפען געוואָרען. אין דערזעלבער צייט איז דורך דאָלפוסען בעוואָפענט געוואָרען די היימווער. אין סעפּטעמבער האָט דער קריגס־מיניסטער זיך אָפּגעגעבען אין דימיסיע דערפאַר, ווייל ער איז געווען געגען דאָלפוסעס פאָדערונג איבערצוגעבען דער היימווער 16000 מאַשין־ביקסען.

די בלוטיגע געשעהענישען אין וויען זענען, לויט באַוער׳ן, פון אָנהויב ביזן סוף געווען פּראָוואָצירט דורך דער היימווער.

היימווערער אונטערהאַנדעלט מיט די היטלעריסטען

וועגען איבערנעהמען די מאַכט אין עסטרייך

בעוואָפענטע פּאַרטיזאַנישע קאַמפען פון אַרבייטער; מאַסען יודישע פאַמיליעס אַנטלויפען פון עסטרייך

פּראַג, 18. (ספּ. טעל.) פון וויען מעלדעט מען אַז די עסטרייכישע רעגירונג בעגעהט זיך מיט דער שרעקליכסטער גרויזאַמקייט מיט די אַרבייטער און סאָציאַליסטען. אין אַלע שטעט ווערען אויפגעשטעלט תליות. היינט האָט מען געהאַנגען די צווי אַרבייטער־פיהרער מאַראַוף און סטאַנעק. פיל אַרבייטער־פיהרער זענען ערמאָרדעט געוואָרען אין געהיים, כדי די „עפענטליכע מיינונג" אין אייראָפּא זאָל זיך נישט „אויפרעגען". צווישען די ברייטע אַרבייטער־מאַסען איז די פערביטערונג געגען דער דאָלפוס־רעגירונג זעהר גרויס. כאָטש דער אויפשטאַנד איז שוין דערשטיקט בילדען זיך קליינע בעוואָפענטע אַרבייטער־גרופּעס, וואָס פיהרען אַ פּאַרטיזאַנישען קאַמף, און אַ רייהע ערטער זענען אויסגעריסען געוואָרען באַהן־בריקען.

לאָנדאָן, 18. (ספּ. טעל.) „דיילי העראַלד" מעלדעט פון פּאַריז וועגען אַן עקסטרא־זיצונג פון ראַט פון אינטערנאַציאָנאַלען פערבאַנד פון פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען מיט סיטרין, זשואָ און קאַנעל, כדי צו אָרגאַניזירען אַ וועלט־פּראָטעסט געגען די תליות און די אַרבייטער־רדיפות אין עסטרייך. „דיילי העראַלד" פרעגט דעם ענגלישען פּרעמיער־מיניסטער מאַקדאָנאַלד, וואָס זאָגט ער דערצו. אין לאָנדאָן, מאַנטשעסטער, ליווערפּול, און אַנדערע שטעט זענען פאָרגעקומען גרויסע פּראָטעסט־מיטינגען פון אַרבייטער געגען די עסטרייכישע תליות. הענדערסאָן האָט וועגען דעם היינט בעזוכט דעם ענגלישען אויסערן־מיניסטער סיימאָן.

לאָנדאָן, 18. (ספּ. טעל). „דיילי העראַלד" מעלדעט פון וויען וועגען מאַסען־אַרויספאָהר פון יודישע פאַמיליעס, די מורא פאַר אַ היטלעריסטישע איבערקעהרעניש איז זעהר גרויס. מען גיט איבער אַז דער פאַקטישער דיקטאַטאָר פון עסטרייך, פירשט שטאַרעמבערג, פיהרט פערהאַנדלונגען מיט די היטלעריסטען וועגען איבערגעבען זיי די מאַכט.

יודישע דעמאָקראַטישע פאָלקס־פּאַרטיי. ●●● זאַל „פילהאַרמאָניע", 20 נאַרוטאָוויטשא 20.

מאָרגען, דינסטאַג, ד. 20־טען פעברואַר ד. י. 8.30 אָוונט, וועט

אַדוו. נח פּרילוצקי

האַלטען אַ רעפעראַט אויף דער טעמע

1926-1934

בילעטען צום פּרייז פון 25 גר. ביז 1.09 שוין צו בעקומען: זשעלאַזנאַ 10a, שניידער־צעך – פּיעטריקאָווער 20, מאַגאַזין־שניידער־פעראיין – פּל. וואָלנאָשטשי 7, געזעל. „נותן־לחם", סאַלנאַ 7, צענטר. קליינהענדלער־פערבאַנד – פּאָמאָרסקאַ 15, צענטר. ראַד־פערקעהר – פּילסודסקיעגאָ 48 און אין אַלע פאָלקיסטישע צעכען און פעראיינען.

נאָך לאַנגע שווערע ליידען איז נעכטען געשטאָרבען אין פּאָזנאַנסקיס שפּיטאָל אין בליהענדען עלטער פון 41 יאָהר, מיין ליבע פרוי, אונזער טייערע און אונפערגעסליכע מוטער, שוועסטער, שוועגערין און טאַנטע

חוה׳טשע שוואַק נ״ע

אשת ר׳ שמשון נ״י (געבוירענע שוואַרצבאַרד)

געוואוינט אין אזאָרקאָוו

די לויה קומט פאַר היינט מאָנטאָג, דעם 19 פעברואַר 1934, 3 נאָכמ. פון טהרה־הויז וועגען וואָס מ׳טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

פון ראַבינאַט.

דער קצב

העניך פּראַגער

גלובנאַ 65

האָט גענומען אויף זיך אַלע פערפליכטונגען בנוגע בשר חוץ א. צ. ו. און געפינט זיך צוריק אונטער דער השגחה פון ראַבינאַט.

ועד הרבנים לעדת לודז.

א׳ תצוה תרצ״ד.

089

יוד. דעמאָקראַטישע פאָלקס־פּאַרטיי זשעלאַזנאַ 10a

אַכטונג, חברים פאָלקיסטען!

היינט 9 אָוו. קומט פאַר אַ דרינגענדע פערזאַמלונג פון אַלע פּאַרטיי־חברים מיטן אָנטייל פון ח׳ נח פּרילוצקי

דער פּאַרטיי־ראַט.

דערמיט דריקען מיר אויס די געעהרטע פרוי, זוהן און פאַמיליע פון אונזער געוועזענעם פערוואַלטונגס־מיטגליד און קאָלעגע

חיים סולקעס נ״ע

אונזער הערצליכסטען ביילייד.

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

די פערוואַלטונג פון סוחרים־פאַריין פון טעקסטיל, אָבפאַל און רוי־מאַטעריאַלען

פּיעטריקאָווער 45.

אַ האַרציגען

בלייבט־געזונד

ווינש איך אַלע מיינע קרובים, פריינד און בעקאַנטע צו מיין אָפּפאָהרען קיין ארץ־ישראל אַלס מייסטער אין דער 1־טער קאָטאָן־פאַבריק פון דער פירמע שאַפּיר, בית־שמר און ראָטבאַרד.

ישראל ראַדאַשיצקי

דאַנקזאָגונג.

די אַלע, וועלכע האָבען זיך בעטייליגט אין אָפּגעבען דעם לעצטען כבוד פון אונזער אונפערגעסליכען

ב״ע מאָריץ פּערסטער

דריקען מיר אויס אונזער הערציגסטען דאַנק.

די אין טיפען טרויער פערבליבענע

פרוי, קינדער און פאַמיליע.

65 מיליאָן דאָלאַר ענטשעדיגונג

פון די סאָוויעטן פאָדערן אַמעריקאַנער פירמעס

וואַשינגטאָן, 18 (ספּ.) העכער 1000 פּערזאָנען און האַנדעלס-פירמעס האָבן אין מלוכה-דעפּאַרטאַמענט אָנגעמאָלדען זייערע פּרעטענזיעס צו דער סאָוויעט-רעגירונג פאָדערנדיג, אין צוזאַמענהאַנג מיטן אָנערקענען דורך אַמעריקאַ די סאָוויעטן, ענטשעדיגונג פאַר זייערע קאָנפיסקירטע פערמעגנס אין רוסלאַנד. די הביעות בעטרעפן 65 מיליאָן דאָלאַר.

יאַפּאַן פּראָוואָצירט אַ מלחמה מיט די סאָוויעטן

לאָנדאָן (ספּעציעל) די פּאָליטישע קרייזן אין ענגלאַנד זענען שטאַרק בעאונרוהיגט צוליב דער ידיעה, אַז מאַנדזשוריען האָט בעשלאָסען צוצונעמען די מזרח-סיבירער באַהן, וואָס האָט ביז איצט געהערט צו סאָוויעט-רוסלאַנד. דאָס זאָל פּאַרקומען שוין אין די נאָהנטסטע וואָכען, און עס איז מורא צו האָבען, אַז דערפון וועט זיך צופלאַקערן אַ פייער אויפ'ן ווייטען מזרח. מען איז זיכער, אַז די סאָוויעטישע רעגירונג וועט זיך בעגענשטעלען און שיקען מיליטער צו שיצען די באַהן-ליניע. דאַן וועט אויסברעכען דער מיליטערישער קאָנפליקט.

אַגענטען בעמיהען זיך אויף אַלערליי אופנים צו געווינען די סאָציאַליסטישע אַרבייטער אויף זייער זייט, בכדי צו שאַפען נייע קאַדרען נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטען, וואָס זאָלען בעקעמפען דעם איצטיגען רעזשים אין עסטרייך. פון דער איצטיגער אַגיטאַציע איז צו דרינגען, אַז די היטלערישע אַגיטאַציע אין עסטרייך שטרעבט איצט צו דעראָבערן פאַר זיך די סאָציאַליסטישע מאַסען, וועלכע זענען, לויט די היטלעריסטען, אין די לעצטע בלוטיגע קאַמפען פערלאָזען געוואָרען דורך זייערע פיהרער.

גרויסע פרעסט אין אַמעריקאַ

ניו-יאָרק, 18 (ספּ.) אויסערגעוועהנליכע פרעסט הערשען אין די צפון-מזרחדיגע טיילען פון אַמעריקאַ. אין ניו-יאָרק איז דער טערמאָמעטער געפאַלען צו 25 גראַד צעלזיוס, אין די בערג אַדירענדאַק גרייכט דער פראָסט 50 גראַד.

געשטאָרבען אַ גרויסער פריינד פון פוילען

ניו-יאָרק, 18 (ספּ. טעל.)

אין 74-טען לעבענס-יאָהר איז געשטאָרבען סענאַטאָר זשילבערט היטשוק פון שטאַט נעבראַסק. דער פערשטאָרבענער איז געווען פאַדערעווסקי'ס פערטרויאונגס-מאַן און העלפער ביים שאַפען די פוילישע אַרמעע אין פראַנקרייך. ער האָט אויך אַ סך געווירקט, אַז די פוילישע פאָדערונגען זאָלען אין מלחמה-צייט אָנערקענט ווערען דורך די פעראייניגטע שטאַטען.

תליות אַרבייטער אין עסטרייך

די היימווער הערשט אין לאַנד

וויען, 18 (ספּ. טעל.) די שטאַנד-געריכטען אין וויען אַרבייטען אונאויפהערליך. ביז איצט זענען אין גאַנץ עסטרייך אויפגעהאַנגען געוואָרען 8 מיטגלידער פון שוצבונד. די איבריגע טויט-פערמשפּטע זענען בעגנעדיגט געוואָרען. זייער שטראָף איז פערביטען אויף יאָהרעלאַנגע שווערע תפיסה. די פּליכט צו שליסען די טויערן 8 אַזייגער אין נאָך ווייטער אין קראַפט. אויך די קאַפעען און רעסטאָראַנען מוזען 8 אַוענד געשלאָסען ווערען. די מאַכט וויל אויף אַזאַ אופן נישט ערלויבען די בעפעלקערונג זיך פערזאַמלען אין עפענטליכע לאָקאַלען.

אויף דער לעצטער זיצונג פון מיניסטאָרן-ראַט איז נאָמינירט געוואָרען דער מלוכה-סעקרעטאַר פאַר אַרבייטסלאָזיגקייט נוישטאַטער-שטירמער אלס מיניסטער פאַר געזעלשאַפטליכער שוץ. גלייכצייטיג איז אויפגעלעזט געוואָרען דער מלוכה-שער סעקרעטאַריאַט פאַר אַרבייטסלאָזיגקייט און טוריסטיק.

אין פרט פון דער אינערליכער פּאָליטיק עסטרייכס, ווערט איצט צוגעאיילט די דורכפיהרונג פון דער אַדמיניסטראַטיווער רעפאָרם אין טיראָל, אויבער-עסטרייך און קאַרינט. אין דער פראַגע וויען, איז שוין בעשלאָסען געוואָרען צו בעזעצען אין וויען אַ רעגירונגס-קאָמיסאַר אויפ'ן אָרט פון געמ. סאָציאַליסטישען בירגערמייסטער זייץ. אין טיראָל וועט געשאַפען ווערען אַ בעזונדערע לאַנד-קאָמיסיע, אנשטאָט דעם ביזאיצטיגען פּאַרלאַמענט. אין אויבער-עסטרייך איז דער שעף פון דעם לאַנד שלעגעל אַראָפּ אין דימיסיע, צוליב דער שאַרפער אַטאַקע פון פירשט שטאַרהעמבערג.

אַלזאָ, די היימווער הויבט אָן הערשען אין עסטרייך אויף דער גאַנצער ליניע.

רדיפות אויף טשעכישע סאָציאַליסטען אין עסטרייך

וויען, 18 (ספּ. טעל.)

דאָס הויז פון דער טשעכאָסלאָוואַקישער סאָציאַל-דעמאָקראַטישער פּאַרטיי אין וויען איז שבת געשלאָסען געוואָרען דורך דער פּאָליציי. אין דעם הויז געפינט זיך די דרוקעריי און רעדאַקציע פון דער טאָג-צייטאָג פון די טשעכישע סאָציאַליסטען. דער רעדאַקטאָר סאַכאַנעק איז אַרעסטירט.

אָטאָ באַוער און ד"ר דויטש אין טשעכיען

וויען, 18 (ספּ. טעל.)

פון פראַג מעלדעט מען: די סאָצ. דעמ. פּאַרטיי אין מאַראָוויען האָט אָפיציעל פערבאָטען דעם ד"ר דויטש און ד"ר אָטאָ באַוער, אַז זיי זאָלען זיך אויף שטענדיג בעזעצען אין ברין אַ בעדייטענדע גרופּע שוצבונדיסטען זענען אַריבער די טשעכישע גרעניץ. מיט זיי פערנעמט זיך. די טשעכישע סאָצ. דעמאָקראַטישע פּאַרטיי.

פערשטאַרקטע היטלעריסטישע פּראָפּאַגאַנדע צווישען די עסטרייכישע סאָציאַליסטען

וויען, 18 (ספּ. טעל.)

זינט די לעצטע פאַר מעת-לעת לאָזט זיך בעמערקען אויף די ווינער פאַבריקען אַ שטאַרקע אַגיטאַציע פון די היטלעריסטען. די היטלעריסטישע

בעלגישער קעניג אומגעקומען בעת אַן אויטאָ-קאַטאַסטראָפע

בריסעל, 18. (ספּ. טעל.) די בעלגישע טעלעגראַפען-אַגענטור מעלדעט, אַז דער בעלגישער קעניג אַלבערט דער ערשטער איז אומגעקומען בעת אַ אויטאָמאָביל-קאַטאַסטראָפע. דער דערהרגעטער קעניג איז געפונען געוואָרען 2 ביינאַכט מיט אַ געשפּאָלטענעם קאָפּ.

בריסעל, 18. (ספּ. טעל.) דער קעניג איז אַרויסגעפאָהרען מיט אַן אויטאָ אויף אַן אויספלוג. פיהרענדיג אַליין די מאַשין. אַזוי ווי דער קעניג איז לאַנג נישט צוריקגעקומען פון אויספלוג, קיין בריסעל, האָט מען אָנגעהויבען איהם אַרומזוכען. ערשט אַרום 2 ביינאַכט האָט מען דעם טויטען קערפּער געפינען היינטער מאַרטאַ לאַ דאַם, 3.30 האָט מען דעם טויטען קערפּער געבראַכט אין קעניגליכען שלאָס, וואו-הין עס זענען אין מיטען נאַכט אָנגעקומען אַלע מיניסטאָרן. דער מיניסטאָרען-ראַט האָט באַלד אָפּגעהאַלטען אַ זיצונג און תיכף געמאָלדען דעם פירשט לעאָפּאָלד וועלכער געפינט זיך אין דער שווייץ.

דער פירשט וועט היינט אָוונד קומען קיין בעלגיען.

בריסעל, 18. (ספּ. טעל.) דער בעלגישער קעניג אַלבערט דער ערשטער איז געבוירען געוואָרען דעם 8 אַפּריל 1875 אַלס צווייטער זוהן פון פירש פיליפּ פון פלאַנדריען און דער פירשטין מאַריאַ פון די האָהענצאָלערנס, ער איז אַרויף אויפ'ן טראָן אין דעצעמבער 1909, אַ יאָהר נאָכ'ן טויט פון קעניג לעאָפּאָלד דעם צווייטען. אין דער וועלט-מלחמה האָט קעניג אַלבערט פערזענליך אָנגעפיהרט מיט דער אַרמעי. צוליב זיין מעגליכקייט און אונבויגזאַמקייט איז ער שטאַרק פּאָפּולער געווען ביים בעלגישען פאָלק. אַלבערט דער ערשטער האָט אין 1900 חתונה געהאַט מיט דער פירשטין עליזאַבעטאַ פון בייערן. דער קרוינפּרינץ פירשט לעאָפּאָלד איז געבוירען געוואָרען אין 1901. ער האָט חתונה-געהאַט מיט דער שוועדישער פירשטין אַסטריד.

בריסעל, 18. (ספּ. טעל.) דער פוילישער געזאַנדטער אין בריסעל יאַנקאָווסקי האָט איבערגעשיקט אַ קאָנדאָלענץ דער קעניגין, דעם בעלגישען קרוינפּרינץ און דעם פּרעמיער.

בריסעל, 18. (ספּ. טעל.) די בעשלוסען פון מיניסטאָרען-ראַט אין צוזאַמענהאַנג מיטן טויט פון קעניג אַלבערט וועלען פערעפענטליכט ווערען ערשט נאָכ'ן צוריקקומען פון פירשט לעאָפּאָלד פון דער שווייץ. די אויספיהר-מאַכט ביז'ן איבערנעהמען דעם טראָן דורכ'ן נייעם קעניג, ליגט אין די הענד פון די מיניסטאָרען.

בריסעל, 18. (ספּ. טעל.) דעם טראָנפאָלגער פירשט לעאָפּאָלד וועלכער ווילט אין דער שווייץ מיט זיין פרוי, האָט מען וועגען טראַגישען טויט פון זיין פאָטער מיטגעטיילט טעלעפאָניש. זונטאָג אָוונד קומט ער קיין בריסעל. דער צווייטער זוהן פון קעניג איז שוין צוריקגעקומען קיין בריסעל פון אַסטענדאַ.

בריסעל, 18. (ספּ. טעל.) די צייטונגען האָבען אַרויסגעגעבען ספּעציעלע אויסערגעוועהנליכע אויס-גאַבען וועגען טויט פון קעניג. פאַרן קעניגליכען פּאַלאַץ ציהען פערביי טויזענדער דעלעגאַציעס. אַלע פערוויילונגען זענען אָפּגערופען געוואָרען.

קאָנדאָלענץ פון פּרעז. מאָשטשיצקי

וואַרשאַ, 18. (טעלעפאָניש). פּרעזידענט פּראָפ. מאָשטשיצקי האָט איבערגעשיקט צו דער בעלגישער קעניגין עליזאַבעט אַ קאָנדאָלענץ-דעפּעשע אין'ם נאָמען פון פוילישען פאָלק צוליב'ן טויט פון בעלגישען מאָנאַרך. אַ צווייטע דעפּעשע האָט דער מלוכה-פּרעזידענט איבערגעשיקט „צו זיין עקסעלענץ לעאָפּאָלד דעם דריטען דעם קעניג פון די בעלגיער".

קאָנדאָלענץ פון דער פּוילישער רעגירונג

וואַרשאַ, 18. (טעלעפאָניש). היינט נאָכמיטאָג האָט אויסערן-מיניסטער בעק אין בעגלייטונג פון דירעקטאָר פון דיפּלאָמאַטישען פּראָטאָקאָל הר' ראָמער אָפּגעשטעלט אַ קאָנדאָלענץ-וויזיט ביים בעלגישען פאַרשטעהער אין וואַרשאַ אין צוזאַמענהאַנג מיטן טויט פון בעלגישען קעניג אַלבערט דער ערשטער. מינ. בעק האָט אויך איבערגעשיקט אַ מיטגעפיל-דעפּעשע צום בעלגישען אויסערן-מיניסטער.

געשטאָרבען דער קעניג — זאָל לעבען דער קעניג

בריסעל, 18. (ספּ. טעל.) היינט 6 אָוונד איז אָנגעקומען קיין בריסעל דער טראָנפאָלגער לעאָפּאָלד דער גאַנצער מיניסטאָרען-קאַבינעט האָט איהם אָפּגעוואַרט אויפ'ן באַהנהויף און איהם אויסגעדריקט מיטגעפיהל.

אין משך פון 8 טעג וועט פירשט לעאָפּאָלד פּראָקלאַמירט ווערען אַלס קעניג פון בעלגיען.

וואָרנונג!

אַזוי ווי איך האָב ערפאַהרען, אַז עס געהען אין שטאָט אַרום אַגענטען און פעררופען זיך אויף מיין פירמע

מענדל זאַנדמאַן, לאָדז, קאַשטשעלנאַ 3

און פערקויפען הערינג, ווי אויך אַנדערע פּראָדוקטען און זיי נעהמען זאַגאַר וועקסלען פאַר די סחורה און זיי לאָזען די וועקסלען אויסשטעלען מיט מיין זעלצעניע און נאָכהער זשירירען זיי מיין נאָמען, וואָרען איך דערקלער, אַז דאָס אַלץ איז פאַלש דורך און דורך. איך האָב איבערהויפּט נישט קיין אַגענטען אין שטאָט, און די אַלע, וועלכע ווילען ביי מיר קויפען איז נור דירעקט אין דער פירמע קאַשטשעלנאַ 3 אין הויף, וואו יעדער קען זיין צופרידען, און ווען איך וועל ערפאַהרען ווער די אַגענטען זענען, וואָס פערופען זיך אויף מיין נאָמען, וועל איך זיי צוציהען צו געריכטליכער פעראַנטוואָרטליכקייט.

מיט אַכטונג **מענדל זאַנדמאַן**

לאָדז, קאַשטשעלנאַ 3.

624

אויפפאָדערונג.

דערמיט פאָדער איך אויף דעם לאָדזער שפּינער ה'

ליבערנשטיין

קילינסקיעגאָ 14

אַז ער זאָל אָפּרופען די אויפפאָדערונג פון דער עפענטליכקייט, אַז איך בין איהם שולדיג 2300 זל. ווייל איך האָב אויף דעם עדות, אַז איך האָב אַלע רעכענונגען פון איהם ערלעדיגט. אין געגענפאַל נעהם איך אַראָפּ פון מיר די פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר די קאָנסעקווענצען.

משה מיכלער.

633

פאַר גאַרד,

ביזשוטעריע

און לאָמבאַרד-קוויטען צאָהלט די העכסטע פּרייזען

אליזאַר פּיאַלקאַ

פּיעטריקאַווער 7.

אַ מיליטעריש ביכעל

און אַנדערע דאָקומענטען אויפ'ן נאָמען יוסף טורקאַ איז פערלוירען געוואָרען אין פּאָזנאַנסקי'ס שפּיטאָל. דער געפינער ווערט געבעטען געגען בעלוינונג אָפּצוברענגען אין אדמ. פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

Dr

Wajnberg

ספּעצ. פון לונגען, האַרץ און סקלעראָז-קראַנקהייטען

וואוינט יעצט פּיעטריקאַווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אָן פון 9—10 פריה, 3—4, 8—9 אָוו.

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פּיעטריקאַווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אָן שטענדיגע אויגען-קראַנקע (צוועק אָפּעראַציע א. ז. וו.), ווי אויך אַמבולאַטאָרישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אָוונד.

רופּטורען

(בּרוך-קראַנקהייטען)!!

ספּעציעלע הייל-גומי-באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע לאָקאַליזירן ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציע אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע רופּטורען (ברוכען) פון אַלע מינים ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאָס אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך אָנלייגען ספּעציעלע צוגעפּאַסטע בויך-באַנדאַזשען.

אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) הייל-אָרטאָפּעדישע גאָרסעטען, אויף אויסגעקרימטע פיס און קניהען, ביינער-שווינדזוכט הייל-אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען, אויף פּלאַטשיגע וועהטאָגליכע סטאָפּעס (פּלאַטפיס)

ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע - וואָקלאַדקעס לויט גיפּס-מאָדעלען, קינסטליכע הענד און פיס.

ספּעציעלער לאַנשטאַלט פאַר הייל-אָרטאָפּעדיע

Spec. Ortop. O. Petrykiewicz אויס לעמבערג

לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (פראָנט פּאַרטער) טעל. 177-09

בעמערקונג: דאָס פערזענליכע ערשיינען פון די קראַנקע איז נויטווענדיג. (אין זגערזש אויף סלאָוואַצקאַ № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער רעבעז

נייער פאלקסבלאט

מאנטאג 19 פעברואר
ד אדר תרצ"ד

זון-אויפגאנג 6.52
זון-אונטערגאנג 4.49

טאג-נאטיצן

א שטילער קאמף

איינער פון די הויפט-פאסטולאטען פון דער יודישער בעפעלקערונג אין פוילען צו דער רעגירונג איז — דאס ענדערען דעם געזעץ וועגען זונטאג-רוה. צוזאמען דערמיט בינדט זיך אויך די פראגע וועגען רעגולירען די האנדעלס-שעה'ן.

ס'איז שוין אן איבעריגע זאך ביים היינטיגען מאמענט אויפצווייזען, אז ביי דער היינטיגער שווערער צייט, ביי די שווערע שטייער-לאסטען, ביי די שווערע אפצאהלען אויף סאציאלע פערזיכערונגען, מוז דער סוחר טון כלערליי התפעלות, אז ער זאל פון זיין קליינער קראם ארויסבעקומען דאס ביסעל חיונה. דער קרעמער מוז זוכען און היטען דעם קונה און קאנסומענט, מוז זיך צו איהם צופאסען און אזוי איינארדנען זיין מסחר, אז דער קונה זאל האבען שוועריגקייטען קענען און וועלען קויפען. דאס וועהט אבער ביי דעם יודישען קרעמער בפשוטו, דער יודישער קרעמער מוז אפשטעלען זיין מסחר אום זונטאג, דאן שבת און ווינטער-צייט נאך א האלבען פרייטאג'דיגען טאג. די קען א קראם עקזיסטירען, ווען זי זאל טעטיג זיין נאר 4 און א האלבען טאג אין דער וואך?

דאס איז כמעט אוממעגליך. האט מען א געוויסע צייט נאך געהאפט אויף דער רעגולירונג פון די האנדעלס-שעה'ן. געוויסע קאטעגאריעס בעזונדער האבען געקענט אפען האלטען נאך זיבען א זייגער אין אווענד, דעמאלס ווען דעם קונה איז אמבעקוועמסטען צו קויפען, איצט זענען געקומען די בעגרעניצונגען אין דער הינזיכט און די שווערע שטראפען פאר האנדלען נאך זיבען א זייגער.

אין דעם פרט שפילט זיך אפ א שטילער קאמף צווישען די קריסטליכע און יודישע קליינהענדלער. דער קריסטליכער קליינהענדלער איז נישט פעראינטערעסירט צו האנדלען לענגער ווי ביז 7 א זייגער, ווייל ער האט דערפאר דעם האלבען פרייטאג און שבת, ער האנדעלט נארמאל זעקס טעג אין וואך. אין האנדלען נאך 7 זעהט ער א קאנקורענץ פאר זיך מצד די יודישע קרעמער און דעריבער האבען לעצטענס די קריסטליכע סוחרים-ארגאניזאציעס אנגעהויבען א שארפען קאמף פאר בעגרעניצען די האנדעלס-שעה'ן.

די יודישע סוחרים-פעראיינען דאגעגען פיהרען א קאמף פאר ערלויבען דעם האנדעל נאך 7 אין אחענר און ווייזען אויף מיט אלע ארגומענטען, אז דערביי פערלירט קיינער נישט, נישט די מלוכה, נישט דער קאנסומענט, נישט דער סוחר און אויך נישט דער אנגעשטעלטער, וועלכען דער קרעמער וויל בעפרייען 7 א זייגער אין אווענד.

פיהרט זיך דער דאזיגער קאמף דורך מעמאריאלען. שיקען די יודישע קליינהענדלער-פעראיינען א מעמאריאל צום מיניסטעריום וועגען אפשאפען די בעגרענצונגען, קומט גלייך א צווייטער מעמאריאל פון קריסטליכען צד וועגען אגוועגדען רעפרעסיעס געגען די, וואס האנדלען איבער די ערלויבטע שעה'ן, פערלאנגען די יודישע פארשטעהער פון די קליינהענדלער אין דער האנדעלס-קאמער צו אינטערוועניירען פאר אפשאפען די בעגרענצונגען, מאכען די דאזיגע אינטערווענץ צו נישט די קריסטליכע פארשטעהער.

דער גאנצער קאמף קומט פאר אין דער שטיל און וועהרט נישט ארויסגעטראגען אין דער עפענטליכקייט. לויט איינער מיינונג וואלט געווען די גלייכסטע זאך, ווען ס'וואלט געמאכט געווארען א פרוב צונויפצוברענגען ביי איין טיש די יודישע און קריסטליכע פארשטעהער, כדי ס'זאל קומען צו איין שטעלונג אין דער דאזיגער פראגע. ביי אן איינהייטליכקייט פון די מיינונגען, וואלט דאס האנדעלס-מיניסטעריום זיכער נישט געווען פעראינטערעסירט זיך ווערען עס איז אקעגענצושטעלען און דער ענין וואלט ערלעדיגט געווארען, ווייל ווי מיר האבען שוין אנגעוויזען האט קיינער נישט קיין שאדען דערביי. דער פרוב מוז געמאכט ווערען. די איניציאטיוו דארף איבערנעמען אין דער ערשטער רייהע די האנדעלס-קאמער. אויב דאס איז נישט מעגליך, דארף די איניציאטיוו קומען מצד די יודישע קליינהענדלער-פעראיינען, וועלכע מוזען סוף כל סוף אויך האבען אין דער פראגע אן איינהייטליכע שטעלונג. ביז איצט איז עס נישט אזוי.

ד.

די אויפגאבען פון דער לאדזער אפטיילונג פון דער פויליש-פאלעסטינישער האנדעלס-קאמער

מיר האבען בקיצור שוין מיטגעטיילט וועגען דער ענטשטייאונג פון אן אפטיילונג פון דער פויליש-פאלעסטינישער האנדעלס-קאמער אין לאדז.

די אויפגאבע פון דער לאדזער אפטיילונג פון דער פויליש-פאלעסטינישער „קאמער" איז איינצושטעלען א קאנטאקט צווישען דער לאדזער קאמערציעלער און אינדוסטריעלער וועלט און דעם פאלעסטינישען האנדעלס-מארק. דער ערשטער שרים אין דער ריכטונג וועט זיין דער אנטייל פון דער לאדזער אינדוסטריע אין דעם נאהענטען ארץ-ישראל-יאריד אין תל-אביב. אפשאצענדיג די וויכטיגקייט פון דעם א"י-יאריד, האבען ענגלאנד און נאך 27 לענדער שוין אויסגעבויט אויס'ן אויסשטעלונגס-שטח פיל גרויסע פאוויליאנען. אויך פוילען האט שוין דארט א שיינעם פאוויליאן, אין וועלכען דער עקספארט-אינסטיטוט וועט אויסשטעלען עקספאנאטען פון דער בעוועגליכער אויסשטעלונג פון פראגען. די פויליש-פאלעסטינישע קאמער האט אויסגעבויט 2 פאוויליאנען, וואס זענען בעשטימט פאר ווארשא און פאר דער לאדזער אינדוסטריע.

מצד דער פויליש-פאלעסטינישער קאמער אין לאדז פארט ארויס קיין ארץ-ישראל א דעלעגאציע פון לאדזער זאכקענער מיט קאנסול ראבערט גייער אין דער שפיץ. די דעלעגאציע וועט אויספארשען די עקספארט-מעגליכקייטען פון לאדזער סחורות קיין ארץ-ישראל.

די פויליש-פאלעסטינישע קאמער אין תל-אביב האט שוין געשאפען אן אויפנאהמס-קאמיטעט און גרייט צו דעם באדען צו ארגאניזירען דעם אימפארט פון לאדזער אויסארבייטונגען קיין ארץ-ישראל. דער מצב פון ענטוויקלונג און דער וואוילשטאנד פון פאלעסטינא בעווייזט, אז א"י בעזיצט היינט צו טאג גרויסע קאנסומציע-פעהיגקייטען, איצט איז א"י א לאנד פון גרויסע האנדעלס-מעגליכקייטען און די לאדזער ווירטשאפטליכע קרייזען דארפען זיך בעמיהען מיט אלע כוחות צו בעהערשען דעם פאלעסטינישען מארק.

דעפ. מינצבערג איז אנפיהרער פון „מזרחי"

אויף אזא אופן אינפארמירט דער „קוריער לודזקי" וועגען יודישע ענינים

אין נעכטיגען „קוריער לודזקי" פערנעמט זיך א געוויסער נעקלאנסקי מיט דער ראל פון די נאציאנאלע מינדערהייטען אין לאדז צו דער נאהענטער שטאט-ראט-וואהלען. מיר וואלטען זיך אבסאלוט נישט אפגעשטעלט אויף דעם מאמר, פון וועלכען ס'וויהט שנאה צו יודען פון יעדען ווארט וועלכעס רעדט וועגען דער יודישער מינדערהייט נאר ס'איז כאראקטעריסטיש וואס דער מחבר פון דעם ארטיקעל איז א פולשטענדיגער עם הארץ אין יודישע פראגען און ווייסט נישט בין ארור המן לברוך מרדכי. ס'איז גענוג אנצוווייזען, אז ה' נעקלאנסקי האלט, אז די גרעסטע שאנסען פון ערפאלג ביי די וואהלען פון שטאט-ראט האט די גרופע פון דעפ. מינצבערג, וועלכער געהערט צו „מורחי" (??), וועלכער קאנצענטרירט ארום זיך די פערנינפטיגסטע פאליטישע עלעמענטען פון יודישען בירגערטום, וועלכעס געהט אונטער דער לאזונג פון לאיאליטעט בנוגע דער מלוכה.

נאך דער דאזיגער גרויסער קענטניש פון דער יודישער דיפערענצירונג קומען דאן נאך עטליכע שקרים וועגען די יודישע ארבייטער-פארטייען.

אז מען שמועסט א מומחה אין יודישע פראגען, איז דאך נישט שייך צו זאגען...

מיניסטעריאל-דירעקטאר קומט היינט קיין לאדז

(2) היינט קומט קיין לאדז ה' מאריאן קאנדעל, דער דירעקטאר פון דעפארטאמענט אין האנדעלס-מיניסטעריום.

דער וויזיט פון דירעקטאר קאנדעל שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט'ן פעראייניטליכען די טעטיגקייט פון די עקספארט-אינסטיטוציעס, ווי די סטאנדאריזירונגס-קאמיסיע פון מלוכה'שען אינסטיטוט פאר עקספארט ביי דער האנדעלס-קאמער, פון קארטעל פון בוימוואל-שפינער און דעם סינדיקאט פאר קאנפעקציע-עקספארט.

1183 פאטענטען ווייניגער זענען היי-יאהר אויסגעקויפט געווארען

(2) דער אלגעמיינער ווירטשאפטליכער קריזיס האט היינטיגעס יאהר ווידער בעמאכט זיין שניט: אויף 1934 האט די צאהל אויסגעקויפטע פאטענטען אין לאדז און לאדזער וואיעוואדשאפט זיך פערקלענערט אויף 1183 פאטענטען.

אין 1933 זענען אין לאדזער וואיעוואדשאפט אויסגעקויפט געווארען 19,077 פאטענטען, פאר 1934 זענען אויסגעקויפט געווארען נאר 17,894 פאטענטען. בעיקר זענען ליקווידירט געווארען ענדע 1933 בלויז געוועלבער.

איהם צוגע'גנב'עט ס'פערד

און וואגען אוז... דאס ווייב

(2) דער וואנדערענדער מוזיקאנט יאן קאלאמשקאווסקי האט געמאלדען דער פאליציי, אז א געוויסער וולאדיסלאוו טוטאי האט אנומעלט ביי איהם צוגע'גנב'עט זיין פערד און וואגען ווי אויך זיין... ווייב און קינד. קאלאמשקאווסקי האט בעהויפטעט, זיין ווייב איז מיט טוטאיען אוועק צוליב דעם, וואס טוטאי האט זי בעדראהט.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20 טעל. 213-84

היינט, מאנטאג, 9 אווענט קומט דער גאנצער לאדזער טעאטער-עולם אין „פילהארמאניע" געזעגנען זיך מיט אונזערע ליבלינגע

וויערא קאניעווסקא און פאול ברייטמאן

היינט! ספעציעלע פייערליכע געזעגענונגס-פארשטעלונג! נור 1 מאל!

די שלאגער - אפערעטע

דאס פאנסיאן=מיידעל

אין 3 אקטען פון י. קאליך

מיט וויערא קאניעווסקא און פאול ברייטמאן אין זייערע קאנקורענצלאזע ראלען.

אכטונג! נאך דער פארשטעלונג גרויסער פייערליכער געזעגענונגס-פראגראם

סיגנעמען אנטייל וויערא קאניעווסקא און פאול ברייטמאן ווי אויך דער גאנצער פילהארמאניע-אנסאמבל

פאפולערע פרייזען פון 70 גר. ביז 2.20

אנאנס! פון פרייטאג, ד. 23 גאסטאויפטריטן פון די בארימטע אמעריקאנער סטארס

אירווינג דזשייקאבזאן און מעיי שיינפעלד

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

בעסטיאלישער מארד איז רודא-פאביאניץ

4 אנפאלער ארעסטירט

(2) אין דער פארלעצטער נאכט איז אין רודא-פאביאניץ פארגעקומען א מארד איבער א געוויסען סטעפאן ריבאק.

ריבאק איז ארום 11 ביינאכט, אהיימגעהענדיג דורכגעגאנגען די אלעי קאשטשושקי, ווא ער איז באפאלען געווארען דורך 4 פערשוין, וועלכע האבען איהם צושטאכען מיט שטילעטען און מעסערס.

דער דאזיגער בלוטיגער אקט איז אויסגעפיהרט געווארען אזוי שנעל, אז ריבאק האט אפילו נישט בעוויזען אויפצוהויבען אן אלארם. אונטער די מעסער-וואונדען איז ער מאמענטאל געפאלען אויף דער ערד אפגיסענדיג זיך מיט בלוט. צופעליג האט א דורכגעהער בעמערקט ריבאק'ן ליגען אין א טייך בלוט, האט ער אלארמירט די פאליציי, וועלכע האט צום פערוואונדעטען ארויסגערופען די „ניכע הילף".

אין רעזולטאט פון דער פאליצייאישער אונטערזוכונג זענען פערהאלטען געווארען 9 פערשוין וועלכע האבען ערמארדעט ריבאק'ן צוליב פערזענליכע חשבונות. ריבאק איז געשטארבען.

עלעגאנט „הייזעל" ענטדעקט געווארען

זיינע איינענטימער זענען ארעסטירט

(2) די אויספארשונגס-פאליציי האט בעקומען א פערטרויליכע ידיעה, אז אויף זאמענהאף-גאס 13 געפינט זיך אן עלעגאנט-איינגעארדענט „פרעהליך הייזעל", וואס געהערט צו קאזשימיעזש סקאטניצקי און עמיליא ווירזבלעווסקא, וועלכע נוצען אויס די גאסען-פרויען אויף א שרעקליכען אופן.

אין פערבינדונג דערמיט איז דאס הויז פון זאמענהאף 13 געשטעלט געווארען אונטער אבסערוואציע. ס'איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז יעדע נאכט שטעלען זיך אפ פאר דעם הויז דראשקעס, טאקסיבוסעס און אויך לוקסוס-אויטאס, פון וועלכע עס שטייגען אויס רייך-געקליידעטע פארלעך, וואס געפינען א מקום-מנוחה אין אנגערופענעם „הייזעל".

נאכטען זענען אין דעם „גן-עדן" אריינגעגאנגען פונקציאנערען פון דער זיטען-פאליציי, וועלכע האבען דארט געטראפען עטליכע פארלעך, וועלכע זענען אויסלעגיטימירט געווארען. די בעלעבאטים זענען ארעסטירט געווארען.

Dr. med.

Z.Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אן אין לאטשניצע זגערזשער 17 פון 11-1 און פון 2-3 נאכמ.

קלאנג-קינא-טעאטער

ZACHĘTA

זגערזשער 26

היינט און פאלגענדע טעג!

גרויסער דאפעלטער שלאגער - פראגראם

— I. —

דאס מעדל פון די בערג

דראמע פון ליידענשאפטען.

— II. —

אויסער'ן פראגראם: אונגעוועהנליכע קאמעדיע פול מיט הומאר א. נ.:

„דו וועסט זיין מיינע"

דאס אונגעוועהנליכע שפילען פון די ארטיסטען.

אין דער הויפט-ראלע: ALICE FIELD

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 19 פעברואר 1934

בעוואונדערונג און דאנקבארקייט

נאך דער גרויסער שלאכט געגען פאשיזם

עס וואלט געווען דער גרעסטער ציניזם ארויפ־צוווארפען די פעראנטווארטליכקייט פארן פערגאסענעם בלוט אין עסטרייך אויף דער סאציאליסטישער פארטיי, בעת עס איז באקאנט, אז צו דער בלוט־פערגיסונג האט אפען געשטויסען די פער־ברעכונגס־מאן פון דער היימווער פעי. עס וואלט געווען אן אומגערעכטיגקייט און דומהייט צו בע־שולדיגען די פיהרער פון די ארבייטער, אז זיי האבען אומנויטיג אויפגעהויבען א בונט, אפילו ווען מ'וואלט פון פריהער אויס געקאנט פאראויסזעהען דעם נצחון פון דער רעגירונג. אלזא, וואס האבען די געקאנט טוהן? אפשר האבען זיי געדארפט הכנעה'דיג און געהארכזאם איבערגעבען אין די הענט פון דער פאשיסטישער רעגירונג דאלפוס־פעי אלע עראבערונגען פון זייער פראכטבאלער קאנסטרוק־טיווער ארבייט פון די לעצטע 15 יאהר? צי האבען זיי געדארפט אפגעבען די פריהערדיגע אבער שפע־טערדיגע פערבינדעטע פון היטלערן די זעלבסט־פערוואלטונג פון רויטען וויען? צי האבען זיי גע־דארפט אהן ווידערשטאנד ערלויבען מען זאל פער־ניכטען און צושמעטערן זייער מעכטיגע פראפעס־יאנעלע ארגאניזאציעס? צי האבען זיי געדארפט פרייוויליג רעזיגנירען פון שוצבונד, אט דער איינצי־גער קראפט, וואס פערטיידיגט פאקטיש די רעפוב־ליק און דעמאקראטיע? צי האבען זיי שווייגענדיג געזאלט איינגיין אויף דער אויפלעזונג פון דער פארטיי און אויף דער ליקווידירונג פון דער סא־ציאליסטישער פרעסע?

נישט קיין פארוואורפען און פראטעסטען דארף מען איצט האנדלען אויפן אדרעס פון בלוטענדיגען עסטרייכישען פראלעטאריאט! יעדער מענש, וואו ער זאל נישט וואוינען און צו וואס פאר א פאלק ער זאל נישט געהערען, אויב ער האט נאך נישט פער־לוירען די עלעמענטארע מענשליכקייט, האט זיך אין משך פון די לעצטע קאשמאר טעג געפונען מיטן הארץ און מיט דער נשמה ביי די בעסטע זיהן פון עסטרייך, וועלכע האבען מיט אזא אומ־בעשרייבליכען מוט פערטיידיגט זייער אידעי און האבען אזוי העלדיש געקאנט פאר איהר פאלען אויפן פעלד פון עהרע!

מ'דארף גארנישט זיין קיין ארטאדאקסישער אנהענגער פון דער סאציאליסטישער דאקטרין, כדי צו פיהלען א טיפע דאנקבארקייט פאר די ווייטע און פרעמדע עסטרייכישע ארבייטער. ס'איז גענוג צו זיין בלויז א מענש, ווייל ס'פערדינט נישט דעם נאמען מענש אזא צווייפיסיגע בעשעפעניש, וואס טראגט נישט אין זיך אינסטינקטיוו די ליבע צו פרייהייט, און די ווינער סאציאליסטען זענען דאך געגאנגען אויף די באריקאדען טאקע, כדי צו פערטיידיגען די מענשליכע פרייהייט. זיי פערדינען א דעסטא גרע־סערע דאנקבארקייט, ווייל דעם קאמף געגען פער־יאכען דעם מענש דורך דער מונדירטער בעסטיע, געגען צוטרעטען די ווירדע און די רעכט פון גרויסען פשוטען מענש דורך דער איבערגעקויפטער דיקטא־טארישער קליקע, וואס דעם קאמף פאר פרייהייט האבען זיי אויפגעהויבען דווקא איצט, דווקא אין יאהר נייצעהן הונדערט פיר און דרייסיג, אין יאהר, ווען עס טריאומפירט כאמסטיזם, דיקטאטור און פאשיזם.

די עסטרייכישע סאציאליסטען האבען בעווי־זען, אז מענשליכקייט לעבט נאך, אז פרייהייט האט נאך פערטיידיגער, אז די נידערטרעכטיגקייט, מיט וועלכער עס צייכענט זיך אויס אונזער'ע צייט, איז נאך נישט אלגעמיין. נאך דעם זיג פון היטלערן אין דייטשלאנד, נאך'ן זיגרייכען מארש פון פאשיזם איבער א גאנצער רייה קולטורעלע מלוכות, ס'וואלט מען געקאנט מיינען, אז דער טריאומף פון פאשיזם איז א פעסטער, און אז די פערשידענע היטלעריזמען האבען שוין ארויפגעלייגט זייער שטעמפעל אויפ'ן גאנצען צוואנציגסטען יאהרהונדערט.

דער מעכטיגער אויפשטאנד פון די עסטרייכישע ארבייטער האט אונז אומגעקעהרט דעם גלויבען, אז דער פאשיזם געווינט בלויז שלאכטען, אבער ווען עס וועט דארפען ענטשיידען ווערען דער קריג, ווען פנים פון דער וועלט, דאן וועלען זיך דער־וועקען כוחות, וואס זענען איצט פערטריבען אונטער דער ערד, אבער אין נויטיגען מאמענט וועלען זיי זיך בעווייזען אויפ'ן שלאכט־פעלד.

דער אויפשטאנד פון רויטען וויען האט אונז געגעבען צוריק די זיכערקייט, אז דער נצחון פון פאשיזם איז בלויז א פאראיבערגייענדער. די מענ־שען, וועלכע פיהלען אנעקעל צום פאשיזם פון כל־ערליי שאטירונגען, און וועלכע ליבען פרידען, אר־ביים און פרייהייט האבען די עסטרייכישע ארבייטער צוגעגעבען מוט און אומגעקעהרט דעם גלויבען אין מענשען.

דאפעלט האט איבערגעלעבט די טעג פון ווי־נער בונט דער יודישער מענש. דעם יודישען פאלק האבען די טעג פון פאשיזם נישט צו קיין שום גוטעס. דער שוואכסטער פון די שוואכע סאציאלע גרופען קאן דער פאשיזם נישט ברענגען עפעס אנ־דערש, ווי דאס, וואס עס האט געבראכט דעם דייטשען יודענטום היטלער.

בלויז טעמפע און קורצזיכטיגע יודען קאנען איינטיילען די פאשיזמען אויף אנטיסעמיטישע און פילאסעמיטישע. דער ביישפיל פון איטאליען בע־ווייזט גארנישט. ווייל דער פאשיזם גייט נישט איבער־אייגענע מיטין אנטיסעמיטיזם נאר דאן און נאר אזוי לאנג, כל זמן דאס איז איהם נישט נויטיג אויף צו פערטונקלען די מאסען. ערשט נישט לאנג צוריק איז דאלפוס בעטראכט געווארען דורך מאנ־כע יודען אלס רעטער פון עסטרייכישען יודענטום און ווי שנעל האט זיך עס געענדערט? זיין רעזשים איז געווארען עהנליך צום היטלעריסטישען אנטי־סעמיטיזם (בלויז מיט דעם אונטערשיד, וואס ער איז געבונדען דורך דער מינדערהייטס־קלאוזעל). עקעל און פעראכטונג האט אין יעדען פערנינפ־טיגען ייד געמוזט ארויסרופען די דעקלאראציע פון פערבאנד פון יודישע פראנט־קעמפער אין עסטרייך, וואס דריקט אויס געטריישאפט דער רעגירונג. עס דארפען גאר נישט אלע יודען זיך סאלידאריזירען מיט'ן פראגראם פון דער סאציאל־דעמאקראטיע, אבער אויף די גאסען פון וויען האבען דאך גע־קעמפט נישט צוויי פארטייען פאר דער מאכט, נאר צוויי וועלט־אנשויאונגען, צוויי קאנצעפציעס וועגען דער ארדנונג פון דער וועלט און פון לעבען מענשהייט: איינע, וועלכע האט דעם ייד גלייכע רעכט און פרייהייט, די צווייטע, וועלכע פער־וואנדעלט דעם ייד אין א פאריא. ווי אזוי־זשע האט דער ייד געקאנט נישט פיהלען קיין בעוואונ־דערונג און קיין דאנקבארקייט פאר די העלדען פון ווינער פראלעטאריאט, וועלכע זענען אומגע־קומען פאר פרייהייט אויפ'ן פעלד פון עהרע? (מ.ק.)

זאל אויסברעכען מלחמה,

דאן רעכענט זיך קיינער נישט מיט די נארמעס פון פעלקער־רעכט

וועגען דעם וועלט־קריזיס און דער ראלע, וועלכע עס שפילט אין דעם קריזיס יאפאן, האט געהאלטען א זעהר אינטערעסאנטען פארטראג דער מיטגליד פון ענגלישען פארלאמענט און גלענצענ־דער קענער פון יאפאן, סער פיקערינג. דער לעק־טאר האט אויסגעפיהרט אין זיין פארטראג, אז די לאגע אויף דער ערד איז איצט אזא ערנסטע, דער צושטאנד אזא אנגעשטרענגטער, ווי אין יולי 1914, די לאגע איז אזוי ערנסט, אז אין פאל פון א מלחמה קאן די אייראפעאישע ציוויליזאציע אפ־שטארבען אויף עטליכע יאהרהונדערט, אז נאך דער מלחמה וועט די אייראפעאישע קולטור זיך פערבעהאלטען אונטער דער ערד אויף לאנג. און שוין איצט איז אין אייניגע לענדער פערשוואונדען דער גייסט פון אייראפעאישער קולטור, ד. ה. פערזענליכע פרייהייט א. ד. גל. דאס איז געקומען נאך דער מלחמה פון 1914–1919. די צייט נאך דער קינפטיגער מלחמה שילדערט דער לעקטאר אין זעהר שווארצע פארבען.

נאך דער לעקציע האבען זיך אנגעהויבען פון זאל, פון די ערטער, רעפליקעס:

— מיר האבען שוין געהערט אזעלכע זאכען, מען שרעקט אונז מיט א נאהענטער מלחמה, די דאזיגע דראהונגען זענען אבער איצט נישט אויפ'ן ארט, איצט, ווען פראנקרייך און די פעראייניגטע שטאטען דערנעהנטערן זיך מיט די סאוויעטען, ד. ה. מיטן לאנד, וואס דינט איצט אלס סימבאל פון פרידליכקייט...

אין זאל האבען זיך דערהערט איראנישע געלעכטערס אויפן אדרעס פון דעם אנהענגער פון דער סאוויעטישער פרידליכקייט. דער לעצטער האט זיך ווי פערשעמט און אנגעהויבען רעדען וועגען פעלקערליגע, געזעצען פון פעלקער־רעכט א. א. וו. דער לעצטער ארגומענט האט, ווי גע־קריגען צושטימונג ביים פובליקום און עס האבען זיך דערהערט אפלאדיסמענטען. דער רעקטאר האט אבער אויף דער דאזיגער רעפליקע געענטפערט.

— געזעצען וועגען פעלקער־רעכט זענען פערהאן א סך, דער אומגליק איז נאר דער, וואס זיי ווערען באלד פערשוואונדען, ווי נאר עס הויבט זיך אן מלחמה. און וואס די מלחמה איז גרעסער, ד. ה. וואס נויטיגער עס איז אפצוהיטען די רעכט פון פריוואטע פערזאנען, אלץ ווייניגער איז צו בעמערקען די ווירקונג פון דעם אינטער־נאציאנאלען רעכט. מיט'ן ערשטען הארמאטען־שאס, מיט וועלכען עס הויבט זיך אן א מלחמה, ווערט צושאסען דאס אינטערנאציאנאלע רעכט, די געזע־צען, וואס זענען מיט אזא שוועריגקייט אויסגע־ארבייט געווארען אין דער פרידליכער צייט. א שטייגער, ערקלערען מלחמה.

לויט די געזעצען פון אינטערנאציאנאלען רעכט דארף מען דעם אנהויב פון פיינדליכע ארויסטרעטונגען מיטטיילען דעם געגנער. דעם 27. יאנואר 1904 האט יאפאן נאך נישט ערקלערט רוסלאנד קיין מלחמה און שוין האט א מינע־אטאקע אין פארט־ארטור געמאכט א חורבן צווי־שען די רוסישע פאנצער־ און קרייצער־שיפען „רעטוויזאן", „צעסארעוויטש", „פאלאדא" א. א. אינטערעסאנט דערביי איז אויך דאס, וואס ענג־לאנד האט דעמאלט בעגריסט יאפאנס ארויסטרע־טונג אלס אויסגעצייכענטע העלדענטאט... א צווי־טער ביישפיל, דייטשלאנד האט געגען די געזעצען פון פעלקער־רעכט בענוצט בעת דער מלחמה גיפטיגע גאזען. דער צווייטער צד איז געווען עמפערט פון דער דאזיגער בארבארישקייט און... אנגעהויבען אויך דער שנעל אויך צו פראדוצירען גיפטיגע גאזען... אין צוקונפטיגען צוזאמענשטויס פון די פעלקער וועט די פרידליכע בעפעלקערונג פון די קעמפענדע צדדים, גאנצע שטעט דערביי, אין גאר א קורצער צייט פערסמט ווערען דורך די גיפטיגע גאזען. אדער וועגען פריוואטען אייגענטום אין דער צייט פון א מלחמה. א גאנצע רייה געזעצען אויסגעארבייט דורכ'ן גענפער אינסטיטוט פון פעלקער־רעכט, פערשידענע דעקלאראציעס און אפמאכען גאראנטירען דאס פריוואטע אייגענטום. די וועלט־מלחמה האט בעוויזען, אז דאס פריוואטע אייגענטום אין בעזיגטען לאנד איז ווירקליך אונבעריהרט אזוי לאנג, ביז דער שונא, דער זיגער נעהמט עס נישט צו. די דייטשע זיגער האבען צוגענומען אין בעלגיען און אין די אקו־פירטע פראנצויזישע שטעט נישט נאר מאשינען פון פריוואטע פאבריקען און ווארשטאטען, נישט נאר מעבעל און פיאנעס אין די פערנומענע הייזער, נאר אפילו פרויען־ און קינדער־וועש... דערביי וועט די קינפטיגע מלחמה פארקומען אין דער לופט. די וועט האבען פאר א ציל חרוב צו מאכען שטעט הינטער'ן פראנט. ד. ה. אויסראטען די נישט קעמפענדע בעפעלקערונג, פרויען, קינדער, אלטע און אין דער בעקוועמסטער צייט. ד. ה. בעת'ן שלאפען, ביינאכט. און צו אזא מלחמה גרייט זיך איצט די גאנצע וועלט, אלע לענדער אהן אונטערשיד. צום גרויסען בעדויערען, זאגט דער לעקטאר, מיינט מען איצט אין אלע לענדער, אז פאר די גרויזאמע פעהלערן, וואס זענען איצט אפ די פערשידענע פאליטיקער, דארף בעצאהלען מיט זייער לעבען די פרידליכע בעפעלקערונג.

ווען די דייטשע אונטערוואסערשיפען האבען בעת דער מלחמה דערטרינקען די פאסאזשיר־שיף „לוזיטאניא", וואו עס זענען אומגעקומען אנ'ערך טויזענד מענשען, האט דאס געמאכט א קאלאסאלען איינדרוק אין דער וועלט און ארויס־גערופען א געוואלדיגע עמפערונג. די קינפטיגע מלחמה האט די מעגליכקייט אומצוברענגען אזעל־כע „לוזיטאניעס" א סך און נישט נאר אונטער וואסער, נאר אויך פון דער לופט. עס מוזען אנ־געווענדעט ווערען אלע כוחות נישט צו דערלאזען צו א מלחמה, אבער אויב אזעלכע וועט אויסברע־כען, וועלען אלע געזעצען פון פעלקער־רעכט, ווי אפגעווישט ווערען...

הערט, — דערהערט זיך א קול פון דעם זאל, — איך בין נישט לאנג געקומען פון יאפאן, וואו כ'האב פערבראכט עטליכע חדשים. איך אנערקען, אז קיין שום געזעצען פון פעלקער־ליגע קאנען נישט פון קריג אפהאלטען א פאלק, וואס וויל מלחמה, עס איז אבער פערהאן, צום גליק, איין מעכטיג מיטעל, אן אפהאלטונגס־מיטעל, דאס פעהלען פון געלד. קיין געלד האט נישט דייטש־לאנד, נישט יאפאן. עס זענען אויך נישט פערהאן קיין לענדער, וועלכע זאלען וועלען בארגען די געלד אויף מלחמה. נישט ענגלאנד, נישט פראנק־רייך, נישט אמעריקע וועלען צוליב דעם קריזיס קיין געלד נישט געבען. ווען־זשע וועט יאפאן, דייטשלאנד, צי אנ'אנדער לאנד אנהויבען מלחמה? די אלגעמיינע ארימקייט איז איצט זעהר צו דער צייט...

— אייניגע לענדער האלטען מלחמה ווען זיי האבען פיל געלד, נאר אנדערע הויבען אן מלחמה גראד דאן, ווען אלע מיטלען ביי זיי זע־נען שוין אויסגעשעפט און עס דראהט זיי א באנקראט אדער רעוואלוציע, — האט רוהיג בע־ענטפערט דער לעקטאר. אין ערשטען פאל ווייל די רייכע מלוכה זיך בעצייטענס פערהיטען מען זאל אויף איהר נישט אנפאלען, אין צווייטען פאל הויבט דאס ארימע־לאנד אן מלחמה אין האפנונג אלץ צו בעקומען, וואס איהם פעהלט...

צי זוכט מען א דערנעהנטערונג מיט די ענדעקעס?

די ענדעקעס האבען ביי דער איצטיגער סיים־סעסיע ארויסגעוויזען גרויס האפערדיגקייט. נאך קיינמאל נישט זענען זיי ארויס אזוי אפען און דירעקט מיט פאגראם־רעדעס, ווי דאס מאל. די ענדעקעס פיהלען זיך איצט פרייער, עס רייסען זיך ארייין צוריק אין אייראפא די בייזע גייסטער פון מיטעלאלטער. עס האבען זיך אנגעהויבען גירושים אויף יודען און גזירות פון דער „געלער לאטע". האלטען זיך דמאווסקי'ס תלמידים פאר די פאסיג־סטע יורשים פון פינסטערען מיטעלאלטער.

פוילען איז תמיד געווען שמאלץ דערויף, וואס דא איז אויפגעהאלטען געווארען דער אנ־דראנג פון די ווילדע טאטארען און מאנגאלען־הארדעס, וואס זענען געקומען פון מזרח, און פון די רויבערישע „קשיזשאקעס", וואס זענען געגאנגען פון מערב. די ענדעקעס אבער האבען קיינמאל נישט געגלויבט אין אייגענעם כח פון פוילען און האבען תמיד געזוכט באלד אנ'אנלעהן פון מזרח און באלד א ישועה פון מערב.

עס איז נישט ריכטיג, אז ווען די ענדעקעס זענען געזעסען אין דער רעגירונג האבען זיי גאר־נישט נישט געענדערט בנוגע די רעכט פון די יודען. אמת, אז די מערץ־קאנסטיטוציע האט אנערקענט פאר די יודען גלייכבערעכטיגונג. די ענדעקעס אבער האבען קיינמאל זיך נישט גערעכענט מיט די בעשטימונגען פון דער קאנסטיטוציע, וועלכע זענען פערבליבען בלויז אויפ'ן פאפיר. די גאנצע צייט פון זייער הערשאפט האבען זיי נור געזוכט ווי אזוי און וואס פריהער פטור צו ווערען פון די יודען, איבערלאזענדיג די אינטערעסען פון דער מלוכה אויפ'ן צווייטען פלאץ.

דערפאר טאקע איז די פאזיציע פון פוילען אין דער אינטערנאציאנאלער פאליטיק געווען אפ־געשוואכט. נישט בלויז אין דער צייט פון שליסען דעם מינדערהייטס־טראקטאט איז פוילען געווען אפהענגיג פון מערב, מיר זעהען [illegible] שפע־טער, די גאנצע צייט פון דער ענדעקישער ממשלה. זייער פאליטיק, וואס האט נור אין זינען געהאט צו העצען איין טייל בעפעלקערונג געגען דעם צווייטען, איינצוטיילען די בעפעלקערונג פון לאנד אין בירגער פון ערשטען און צווייטען קלאס — האט דערפיהרט דערצו, וואס אין לאנד איז גע־וואקסען די אונצופרידענהייט און אין אויסלאנד איז אפגעשוואכט געווארען דאס אנזעהען פון פוילען.

לעצטענס אבער האבען די ענדעקעס בע־קומען א שאנס פון דעם. מיעדזינסקי, איינער פון די ווארט־פיהרער פון רעגירונגס־לאגער. און גע־שעהען איז עס באלד, נאכדעם ווי מיר האבען געהערט פון אינערן־מיניסטער פיעראצקי גאנץ אנ־דערע ווערטער.

צי זאל דאס בעדייטען, אז געוויסע קרייזען פון רעגירונגס־לאגער זוכען א דערנעהנטערונג צו די ענדעקעס, בפרט אויפ'ן געביט פון דער יודען־פראגע אין פוילען?

פורים — פראפאגאנדע־טאג פאר'ן אנטי־דייטשען באיקאט אין פוילען

וואַרשאַ (יט"א) דער צענטראַל־קאָמיטעט פאַר דער אַנטי־היטלעריסטישער ווירטשאַפטליכער אַקציע איז צוגעטרעטן צו אָרגאַניזירן אויפ'ן געביט פון דער גאַנצער פוילישער רעפובליק אַ „פראַפאַגאַנדע־טאָג" צווישן די ברייטעסטע שיכטע פון דער יודישער געזעלשאַפט אונטער דער לאָזונג: „מיר קויפען נישט קיין דייטשע סחורות".

צו דער מיטאַרבייט זענען איינגעלאַדן געוואָרן אַ ריהע אָרגאַניזאַציעס פון דער יודישער יוגענד.

די ערשטע אָרגאַניזיר־זיצונג איז פאָרגעקומען מיט עטליכע טעג צוריק ביי דער בעטייליגונג פון פאַרשטעהער פון פאָלגענדע אָרגאַניזאַציעס: ברית־החייל, מסדה, ביתר, צעירי אגודת ישראל, יהודה, התחיה, ברית הקנאים, גליליה, עקיבא, צעירי מזרחי, מגורה, מגורה־זשאַבאָטינסקי, החלוץ המדינתי, דבורה, מכבי, חשמונאי.

די זיצונג האָט געעפענט ריכטער י. הימעל־פאַרב און געגעבען דאָס וואָרט דעם רעד. ש. וואָל־קאָוויטש, וועלכער האָט אין אַ לענגערע רעדע גע־שילדערט די לאַגע פון די יודען אין היטלער־דייטשלאַנד און אָנגעוויזן אויף דער נויטווענדיגקייט צו אָרגאַניזירן אַ ספעציעלן „פראָפּאַגאַנדע־טאָג" פון דער אַנטי־היטלעריסטישער ווירטשאַפטליכער אַקציע צווישן די ברייטע שיכטען פון דער יודישער בעפעלקערונג. דער רעדנער האָט אַפעלירט צו דער יודישער יוגענד, דעם אַוואַנגאַרד פון פּערזענליכן פראַנט פון יודישען כבוד, צו בעהמען אַ טעטיגען אַנטייל אין דער אַקציע.

די דעלעגאַטען פון די יודישע יוגענד־אָרגאַני־זאַציעס פרל. מ. פערעלמוטער און די ה"ה י. שניי־דערמאַן, פ. קאופמאַן, מ. לאַנגמאַן, י. גערענרייך, א. ליטמאַן, מ. געלבלום און ב. ווייבערג האָבען זיך בעטייליגט אין דער אַלגעמיינער דיסקוסיע און נאָכ'ן בעקומען אויספיהרליכע אויפקלערונגען וועגען דער באָיקאָט־אַקציע און וועגען דעם פּלאַן פון פראָפּאַגאַנדע־טאָג, האָבען זיי איינשטימיג פייער־ליך ערקלערט, אַז זייערע אָרגאַניזאַציעס שטעלען זיך אין רשות פון צענטראַלן באָ קאָט־קאָמיטעט און וועלען מיט איהם ענערגיש צוזאַמענאַרבייטען.

אין רעזולטאַט פון דער דיסקוסיע איז דער „טאָג פון מינדליכער פראָפּאַגאַנדע" בעשטימט גע־וואָרען אויף דאָנערשטאָג, דעם 1. מערץ ד. י. — פורים.

עס איז געוועהלט געוואָרן אַן אָרגאַניזיר־קאָ־מיסיע, אין וועלכער עס זענען אַריין 10 פאַרשטע־הער פון די בעזונדערע אָרגאַניזאַציעס פון דער יו־דישער יוגענד.

צו דער אויפמערקזאמקייט פון די בעזיצער פון פרדסים אין א"י

וואַרשאַ (יט"א) די פערטרויאונגס - געזעל־שאַפט „חברה תל־אביבית לעסקי אמנה בעמ" מאַכט אויפמערקזאַם די פערזאָנען, וועלכע האָבען בדעה צו קויפען פרדסים אין א"י, אַז עס איז נישט ראַ־ציאָנעל איבערצוגעבען די אַדמיניסטראַציע פון די געקויפטע פלאַנטאַציעס די פלאַנטאַציע־געזעלשאַפ־טען, נישט בעשטימענדיג גלייכצייטיג קיין קאָנ־טראָל איבער זיי. די פלאַנטאַציע־קויפער, וועלכע וואוינען אין אויסלאַנד, האָבען גרויסע נוצען אוי־בערגעבענדיג די קאָנטראָל דער פערטרויאונגס־גע־זעלשאַפט „חברה תל־אביבית לעסקי אמנה בעמ", אין דער שפיץ פון וועלכער עס שטעהען די ה"ה: משה סמילאַנסקי, פאָרזיצער פון דער ההאחדות־האכרים און ה' שמואל זשוכאָוויצקי, גרינדער און בירגערמייסטער פון מגדיאל, וואָס זענען בעקאַנט אַלס גלענצענדע פלאַנטאַטאָרען מיט לאַנג־יעהריגער פראַקטיק און ערפאַהרונג. די אויבענדערמאַהנטע געזעלשאַפט האָט צו איהר דיספאָזיציע אַלס אינ־סטרוקטאָרען ערשטראַנגיגע פאַכלייט אין לאַנדווירט־שאַפט, וועלכע בעזוכען רעגולער די פלאַנטאַציעס, וואָס געפינען זיך אונטער דער קאָנטראָל פון דער פערטרויאונגס־געזעלשאַפט.

אויפ'ן יסוד פון די צוגעשטעלטע דורך די אינסטרוקטאָרען בעריכטען דעצידירט די פערטרוי־אונגס־געזעלשאַפט, צי אַלע פונקטען פון די גע־שלאָסענע אָפּמאַכען ווערען אויסגעפיהרט און צי דאַרפען ווייטער געצאָהלט ווערען די ראַטעס, וועלכע זענען בעשטימט אין די אָפּמאַכען. די טעטיגקייט פון דער „חברה תל־אביבית לעסקי אמנה" האָט זיך אַרויסגעוויזען אַלס נוצליכע פאַר דער ווייטערדיגער ענטוויקלונג פון דער יודישער ווירטשאַפט אין א"י. די פראָוויזיע, וועלכע די געזעלשאַפט נעהמט אויפאַ־רען איהרע פונקציעס, איז אַ מינימאַלע.

גענויע אינפאָרמאַציעס ערטיילט די פויליש־ארץ־ישראלדיגע האַנדעלס־קאַמער, פרעדרי 10, טעל. 37־246 און 06־521.

נתן ביסטריצקי אפגעפאהרען פון לאדז

אבשידס-באנקעט לכבוד דעם דיכטער אין „וו.י.ז.א."

נאָך 12 טאָג ווייליגן אין אונזער שטאָט, נאָך אַ אונערמידליכער און פרוכטבאַרער נאַציאָנאַלער אַרבייט, בעטייליגענדיג זיך אין אונצעהליגע פער־זאַמלונגען, אַקאַדעמיעס קאָנפערענצען א. אַ. וו. וועגען יודישען אויפלעבונגס־געדאַנק בכלל און דעם קרן־קימת בפרט, — האָט דער פאַרשטעהער פון קר"ן קימת דירעקטאָריום אין ירושלים, דיכטער נתן ביסטריצקי, עהרענגעכטען אָוועגד פערלאָזט לאָדז.

פריי צו געזעגענען זיך מיט דעם חשוב'ען גאַסט זע־נען צו דער באַהן געקומען פאַרשטעהער פון קרן קימת, פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, „וויז"א", און אַנדערע ציוניסטישע גרופירונגען.

ה' ביסטריצקי האָהרט איצט קיין ווילנא, כדי דאָרט פאָרצוזעצען זיין וויכטיגע שליחות לטובת דעם „מפעל אוסישקין". —

* * *

דאָנערשטאָג אָוועגד האָט דער קרן קימה איינ־געאָרדנעט אין לאָקאַל פון וו.י.ז.א." אַ פייערליכע אַפשידס־טיי לכבוד דעם גאַסט דיכטער נתן בי־סטריצקי. אין די שעהן דעקאָרירטע זאַלען פון „וו.י.ז.א." און אַרום געדעקטע טישען האָט זיך פערזאַמעלט אַ גרויסער ציוניסטישער עולם, נאַציאָ־נאַלע עסקנים, און פאַרשטעהער פון די פערשידענע ציוניסטישע גרופירונגען און יוגענד אָרגאַניזאַציעס. פאָרזיצער און טאָסט־מייסטער איז געווען ד"ר ירמיהו פרענקעל. ער עפענט דעם באַנקעט מיט אַ קורצע בעגריסונג פאַר דעם חשוב'ען גאַסט און טיילט מיט אַז אַנשטאָט רעדעס וועט מען דאָסמאָל — לכבוד דעם דיכטער — זינגען. און געזונגען האָט מען טאַקע געשמאַק און מיינסטענס ה' ביסטריצקי אַליין. דער עולם האָט געהערן פערציכטעט אויף די רעדעס און געשעפט נחת און זיך בעגייסטערט פונ'ם אונגערשעפליכען קוואַל ארץ־ישראלדיגע און תימנער לידער. מיט וועלכע דער דיכטער האָט מזכה געווען די אנוועזענדע.

די איינציגע געזעגענונגס־רעדע האָלט דער שריפטשטעלער ה' לובאַשיצקי. צו לעצט געזעגענט זיך דיכטער ביסטריצקי האַרציג מיט די אנוועזענדע אין אַ לענגערע און איבהאַלטסרייכער רעדע, ער פאָדערט אויף צו אַ אָפּפערוילער אַרבייט פאַר ארץ־ישראל, פאַר דער נאַציאָנאַלער אויפלעבונג, פאַר די נאַציאָנאַלע פאָנדען, פאַרן קרן קימה און אין דער איצטיגער שעה — פאַרן „מפעל אוסישקין".

די רעהע מאַכט אַ שטאַרקען רושם, אַלע שטע־הען אויף פון די ערטער און זינגען „התקווה" און „תחזקנה". אַרום 3 אַ זייגער האָט זיך דער איב־דרוקספולער באַנקעט געענדיגט.

קבלת פנים לכבוד נח פרילוצקי

נעכטען 4 בייטאָג איז געקומען קיין לאָדז ה' נח פרילוצקי. אויף דעם באַהנהויף האָט איהם מקבל פנים געווען א גרויסער עולם פאָלקיסטען און דעלעגאַציעס פון קליינהענדלער, האַנדווערקער, מיטגלידער פון ראַד־פערקעהר און דער ראַט פון דער פאָלקס־פאַרטיי.

די פאָליציי האָט טאַקטיש און מוסטערהאַפט בעהאַלטען די אָרדנונג.

אין אָוועגד האָט נח פרילוצקי בעזוכט דעם צענטראַלן קליינהענדלער־פעראיין, פאָמאָרסקא 15, וואו ער איז זעהר הארציג אויפגענומען געוואָרען דורך די פערוואַלטונגען פון די בעזונדערע סעקציעס. בעגריסונגען האָבען דערביי געהאַלטען די ה"ה כאַרי, נאָפּאַרסטעק, פרייס, טאַגעליכט און אַנדערע. שפעטער איז נח פרילוצקי זעהר פייער־ליך אויפגענומען געוואָרען דורך דעם יודישען צענטראַלען ראַד פערקעהר, פילסודסקיעגאָ 43.

מיט בעגריסונגס רעדעס זענען אַרויסגעטרעטען דער פּרעזעס פון דער צענטראַלע, אהרן גראַסמאַן, וואָלף גראַסמאַן און אַנדערע.

יודיש
קאמעראל־טעאטער
ארעע 1. מאַי 2.

גאַסטשפּילען פון אַנסאַמבל
פון וואַרשאַווער „פּאַוויליאָן" - טעאַטער
אַנפירונג:
חיים סאנדלער

היינט, מאָנטאַג—
גרויסע פּאָפּולערע
פארשטעלונג

דער
אורטייל
פון ס. לעווין

אָנהייב 9 אוונט.
בילעטען צו בעקומען אין טעאַטער־קאַסע.

VARIETE-DANCING
TABARIN
Narutowicza 20
Tel. 150-66 i 154-60.

היינט און פאָלגענדע טעג
פּרעמיערע!
פון 5 ביז 9 אָוונד „FIVE" פון 5 ביז 9 אָוונד
פון 9 א גאַנצע נאַכט
Kabaret - Dancing
10 וועלט־ אטראקציעס 10
פּרייזען רעדוצירט!
איינטריט פריי!
30 פּראָצענט ביליגער!
קומט און איבערצייגט אייך!

לאדזער מייסטער קיין ארץ-ישראל

אין דער קאַטאָ־פאַבריק פון „שאַפּיר, ביסטער און ראטבארד"

די היגע זאָקען־פאַבריקאַנטען „שאַפּיר, ביס־טער און ראָטבאַרד" האָבען געגרינדעט אין ארץ־ישראל אַ קאָטאָן־פאַבריק. די פירמע האָט אַנגאַ־זשירט דעם מייסטער ישראל ראַדאָשיצקי פון לאָדז, וועלכער פאָהרט שוין די טעג אָפּ קיין ארץ־ישראל.

טראגישער פאל מיט אן ארבייטער

(2) ביים שמירען די טראַנסמיסיע־רעדער איז אין פּאָזנאַנסקיס פאַבריק לעצטען שבת אָראָפּ־געפאַלען פון אַ לייטער דער אַרבייטער סטעפאַן פּאַוולאָווסקי, ביי וועלכען עס איז צובראָכען גע־וואָרען דער רוקען־ביין.

אין אַ שווערען מצב איז דער פערוואונ־דעטער אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

אפגעטייקעט

היינטיגע נאַכט־דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירען: מ. קאַצ־פּערקיעוויטש (זגערזשער 54), י. פּיטקיעוויטש (קאָ־פּערניקאַ 26), י. זונדעלעוויטש (פּיעטריקאָווער 25), ס. באַיאַרסקי און וו. שאַט (פּשעיאַזד 19), מ. ליפּיעץ (פּיעטריקאָווער 193), ריכטער און לאַבאַדאַ (ליסטאָפּאַד 11 86).

פערקלענערען די עקזעקוציע־קאסטען

פאדערט די לאדזער האנדעלס־קאמער

(2) די לאָדזער האַנדעלס - קאַמער האָט עהרנעכטען אַרויסגעשיקט צום האַנדעלס־מיניס־טעריום אַ גרויסען מעמאָריאַל וועגען פערקלענערן די עקזעקוציע־קאָסטען פאַר שטייערן.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149־07
ספעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און געשלעכטס־קראַנקהייטען, מענער־ שוואַכע־בעהאַנד־לונג און קאָסמעטישע בעהאַנדלונג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
נעמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטאָג פון 9—1 בייטאָג
פאַר אונבעמיטעלטע — לעמשניצע־פּרייזען

מוריצי פערסטער ז"ל

אין לאָדז איז געשטאָרבען דער בעקאַנטער סוחר מוריצי פערסטער, וועלכער איז געווען זעהר אָנגעזעהן אין די היגע ווירטשאַפטליכע קרייזען. דער פערשטאָרבענער האָט געווירקט אויף געזעל־שאַפטליך און געווען מיטגרינדער פון סוחרים־פעראיין פּיעטריקאָווער 79 און איז אויך געווען טעטיגער פערוואַלטונגס־מיטגליד פון דער קאָאָפּע־ראַטיווער געזעלשאַפט „פּאָסטאָ". מוריצי פערסטער נ"ע איז ביי זיין לעבען געשטאַנען נאָהענט צו דער פילאַנטראָפּישער טעטיגקייט פון פיל אינסטי־טוציעס. זיין טויט האָט אַרויסגערופען אויפריכ־טיגען טרויער אין די קרייזען, מיט וועלכע ער איז געקומען אין בעריהרונג. ת.נ.צ.ב.ה.

עפּידעמיע פון פלעק־טיפוס אין א תפיסה

(2) פון ווילען מעלדעט מען, אַז אין דער דאָרטיגער תפיסה הערשט איצט אַן עפּידעמיע פון פלעק־טיפוס. מיט איינמאָל זענען 6 אַרעסטאַנטען קראַנק געוואָרען אויף פלעק־טיפוס.

הי־מלאזיגקייט, נויט און... אונטערגעשניטענע לעבענס

(2) אויף פּזשעיאַזד 68 האָט נעכטען זיך אָפּ־געשפּילט אַ שרעקליכע טראַגעדיע.

דער דאָרטיגער איינוואוינער וולאַדיסלאַוו יאַס־נאָווסקי, איז זינט אַ לאַנגער צייט אָהן אַרבייט און ער ליידט גרויסע נויט, דער מצב האָט איהם אַריינגע־בראַכט אין אַ שווערען יאוש, אַזוי אַז ער האָט בע־שלאָסען זיך דאָס לעבען צו נעהמען.

נעכטען האָט ער אויסגעפיהרט דעם מוראדיגען משפט איבער זיך. ווען ער איז געבליבען אַליין אין שטוב האָט ער אַ קיכען־מעסער זיך אַריינגעזעצט אין דער ברוסט אַריין. דער שטאָך איז געווען אַזאַ טיפער, אַז ער האָט איהם דורכגעהאַקט דאָס האַרץ.

דער שטאָך מיט'ן מעסער איז געווען נאָך ווי־ציג פאַרן זעלבסטמאָרד; ער האָט דערנאָך זיך נאָך אַריינגעהאַקט אַ דלאָטע אין ברוסט אַריין.

די „גיכע הילף" האָט יאַסנאָווסקין אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל אין גוססדיגען צושטאַנד.

ראדיא־פראגראם

מאָנטאַג, ד. 19־טן פעברואַר 1934

7 צייט־סיגנאַל. 705 גימנאַסטיק. 7,20 גראַמאָפאָן. ידיעות. 7,40 גראַמאָפאָן. 7,55 הויז־ווירטשאַפט. 11,40 פּרעסע. ידיעות. 11,57 צייט־סיגנאַל. 12,05 מוזיק. ידיעות. 12,33 מוזיק, ידיעות. 3,25 עקספּאָרט. קאָמוניקאַט. 3,40 גראַ־מאָפאָן. 3,55 מוזיק. 4,20 געזאַנג. 4,40 לעקציע פּראָנצויזיש. 4,55 — דזשעז־מוזיק. 5,50 רעפּער־טואַר פון די טעאַטערן, קאָמוניקאַטען פון לאָדז. 6 רעפּעראַט. 6,20 זעלנערישע אוידיציע. 6,45 לידער. 7,05 פערשידענעס. 7,25 רעפּעראַט. 7,40 ספּאָרט. ידיעות. 8,02 סימפ. קאָנצערט. 9 פעליע־טאָן. 9,15 קאָנצערט. 10 קאָנצערט. 10,25 טאַנץ מוזיק. 11 ידיעות. קאָמוניקאַטען. 11,05 טאַנץ־מוזיק.

* * *

פון אויסלאַנד

7,40 בודאַפּעשט — סימפ. קאָנצערט 8 בראַטיסלאַוו — אָפּערעטקע. 9 פּאַריז אָפּערע „ארמידא" פון גליק. 9 דאַווענטרי — סימפאָנישער קאָנצערט.

Dr.
Wołkowyski
4 ציגעל־גאַס 4, טעל. 216־90
נעהמט אָן אין הויט־ און וועגערישע קראַנקהייטען, מענער־שוואַכע
אויפנאַהם־שעה'ן פון 8—1 מיטאָג און 5—9 אָוונד.

Dr. med. H. LUBICZ
ספּעציאַליסט פאַר וועגערישע און געשלעכטס־קראַנק.
צעגעלניאַנאַ 7, טעל. 141־32.
נעהמט אָן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאָכמ. און פון 5—8 אָוונד. זונטאָג פון 9—11 בייטאָג.

ד"ר העלער
ספּעצ. פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער־שוואַכע
8 טראַאוגוטאַ 8, טעל. 179־89
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט.
זונטאָג פון 11—2 מיטאָג.
פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל.
אונבעמיטעלטע — לעמשניצע־פּרייזן

ספארט-בעוועגונג

„מארגענשטערן"-צוזאמענפאהר אין ווארשא

א דעפעשע צום פארזיצער פון ארבייטער-ספארט-אינטערנאציאנאל דויטש

שבת און זונטאג איז אין ווארשא פארגעקומען דער צווייטער לאנד-צוזאמענפאהר פון „מארגענשטערן".

דער צוזאמענפאהר האט זיך אנגעהויבן אין גרויסן זאל פון ווארשעווער „מארגענשטערן", ביים אנטייל פון 57 דעלעגאטן. די דעלעגאטן רעפרעזענטירן 39 ארגאניזאציעס, פיל ארגאניזאציעס האבן צוליב טעכנישע אדער מאטעריעלע טעמים נישט בעוויזן צו שיקן קיין דעלעגאטן.

די פייערליכע עפענונג-זיצונג איז ארויך אויסגעצייכנט פון אנערקענונג און טיפער פערעהרונג פאר די עסטרייכישע קעמפער מיט דעם איזעגען אנגעפיהלט די עפנונג-רעדע פון ה' פיזשיק און די בעגריסונגען פון די פארשטייער פון „בונד" (עמנואל), יוגנט-בונד „צוקונפט" (ה' אלטער), לאנד-ראט פון די פראפ. פעראיינען (ה' ארטער).

אין נאמען פון דער צענטראל-פערוואלטונג „מארגענשטערן" האט געעפנט דעם צוזאמענפאהר ה' פיזשיק, דער צוקונפט-כאר זינגט דעם „אינטערנאציאנאל" און „קבנע גווארדיע".

— ס'איז שווער זיך צו בעהערשן — זאגט דער רעדנער — ווען מיר רעדן איצט וועגן וויען, וועגן עסטרייך, וואו ס'גיסט זיך איצט בלוט פון ארבייטער, פון מענער, פרויען און קינדער, (אלע שטעלן זיך אויף).

דאן ווערט איבערגעלייענט אן אויפרוף פון אר בייטער-ספארט אינטערנאציאנאל וועגן די וויענער געשעהענישען, ה' פיזשיק ווידמעט דאן א פאר ווארעמע ווערטער דעם פארזיצער פון ארבייטער-ספארט-אינטערנאציאנאל ה' דויטש — דעם פיהרער פון ארבייטער-אויפשטאנד און לסוף ווערט — ביי לאנגדויערנדע אפלאדיסמענטן — אוועקגעשיקט צום ה' דויטש קיין פרעשבורג א דעפעשע פון פאלגענדיגען אינהאלט:

„דער צווייטער צוזאמענפאהר פון „מארגענשטערן" דריקט-אויס פערעהרונג, בעוואונדערונג און דאנקבארקייט דער עסטרייכישער ארבייטערשאפט פאר דעם העראאישן בעוואפנטן ווידערשטאנד קעגען דעם בלוטיגען פאשיזם, מיט וועלכע קעמפער מוז און וועט דער סאציאליזם זיגען".

אין דער ווייטערדיגער טייל פון דער עפנונג-רעדע דערמאנט ה' פיזשיק די פערשטארבענע בונדישע פיהרער ליכטענשטיין און ליטוואק, וועלכע זענען בעהערט מיט אויפשטיין, דאן גייט דער רעדנער איבער צו אויספיהרליכע בעלויכטונג פון די פער לאפענע פיר יאהר ארבייטער-ספארט-בעוועגונג אין פוילען, צו דעם גרויסן וואוקס און נצחונות פון "מארגענשטערן".

נאכדעם ווי דער כאר זינגט די „שבועה" ווערט געוועהלט א פרעזידיום פון דריי פערזאן (ה' ל. בליט (ווארשע), ק. קירשבוים (קוטנע), און יאסני (לאדז), אלס פראטאקאלאנטן ווערן איינגעלאדען די ה"ה: ס. פרידמאן (לאדז), און וויערניצקי (מעזריטש).

נאך די בעגריסונגען צווישן די שוין דערמאנטע אויך א בעגריסונג פון סאצ. ספארט-אינטערנאציאנאל הייבט זיך אן די איינגענטליכע ארבייט פון צוזאמענפאהר. עס ווערן געוועהלט 3 קאמיסיעס. א מאנדאטן - קאמיסיע, א קאמיסיע פאר טעכנישע ספארט-ארבייט און א רעזאלוציע-קאמיסיע.

דער מיטגליד פון צענטראל-פערוואלטונג ה' שווארץ גיט אפ דעם טעטיגקייטס-בעריכט וועלכער נעמט ארום פינף יאהר ארבייט, דורך דער צייט האט די צענטראל-פערוואלטונג אונטערהאלטן א לעבע דיגען קאנטאקט מיט איהרע אפטיילונגען. עס איז צוגעגרייט געווארן די רעפרעזענטאנץ פאר דער וויענער ארבייטער-ספארט-אלימפיאדע. די צענטראלע האט ארויסגעגעבן אן אייגענע ספארט-צייטונג, וועלכע האט זיך צוליב טעכנישע סיבות געמוזט שליסן.

די צענטראל פערוואלטונג האט ארגאניזירט א רייה קורסן פאר אינסטרוקטארן. ספארט-לאגערן, לאגערן אין די טאטרען א.א.וו. עס זענען אויך אר רויסגעשיקט געווארן מיטגלידער אויף אן אינטערנא ציאנאלן ספארט-קורס, וועלכער איז פארגעקומען אין לייפציג, דער „מארגענשטערן" האט אויך גע פיהרט א קאמפאניע געגען אנקניפן בעציהונגען מיט היטלער-דייטשלאנד. פערעגיסטרירטע אפטיילונגען האט מארגענשטערן 112, וועלכע ציילן איבער 5000 מיטגלידער. אין די גרעסטע שטעט, ווי ווארשא, לאדז א.אנד. קומען פאר יעהרליכע טורן-פעסטן, וועלכע ווערן בעזוכט פון טויזענטער צושויער.

אין דער בעריכטס-צייט איז „מארגענשטערן" אויך אריינגעטרעטן אין דעם אלגעמיינעם ארבייטער-ספארט-פערבאנד אין פוילען ז.ר.ס.ס.

אין דער דיסקוסיע ארום בעריכט האבן זיך בעטייליגט 28 רעדנער וועלכע האבן קריטיש בעהאנדעלט דעם אפגעגעבענעם בעריכט, לסוף איז אנגענומען געווארן א רעזאלוציע וואס דריקט אויס אבער קענונג דער אפטרעטענדער צ.פ.

אינצווישען איז אויך אויסגעהערט געווארן א פאליטישן רעפעראט פון דעם פיהרער פון „בונד" ראטט. ה' ערליך.

נעכטן אוונט האט זיך דער צוזאמענפאהר גע שלאסן. עס איז אנגענומען א רעזאלוציע וועלכע בעשטימט די ריכט-ליניע פון דער ספארט-ארבייט אין „מארגענשטערן", דער יסוד פון דער ארבייט בלייבט אויך ווייטער גימנאסטיק און מאסן-ספארט, עס זענען אויך אנגענומען געווארן בעשלוסן וועגן א גאנצע רייע טעכנישע ספארט-ארבייטן, ס'איז בע שלאסן געווארן איינצואָרדנען א לאנדעס-ספארט-צוזאמענפאהר. לסוף איז געוועהלט געווארן א צענ טראל-פערוואלטונג. (י.)

אלגעמיינע פערזאמלונג פון פ.ז.פ.נ.

די ליגע בלייבט אויפ'ן יאהר 1934

שבת און זונטאג איז אין ווארשא פארגעקו מען די אלגעמיינע פערזאמלונג פון פוילישען פוס באל-פערבאנד. די שפאנונג אויף דער פערזאמלונג איז געווען דער סענסאציאנעלער פארשלאג וועגן אפשאפען די ליגע. נאך א גרויסער דיסקוסיע איז דער פארשלאג אפגעווארפען געווארן און ס'איז בעשלאסען געווארן צו דערהאלטען די ליגע אויפ'ן יאהר 1934. די לאדזער דעלעגאטען האבען געשטימט פאר דערהאלטען די ליגע. אין צווייטען טאג פון דער פערזאמלונג איז בעשלאסען געווארן, אז די ליגע זאל האבען 10 קלובען, אין היינטיגען יאהר זאלען ארויספאלען צוויי קלובען און ס'זאל אריינגעהן נאר 1 קלוב. און די איבריגע יאהרען וועלען ארויספאלען צוויי קלובען און ס'וועלען אריינגעהן 2 קלובען. בנוגע דעם אפשאפען די אונבעריהרליכקייט פון די ריכטער-קאלעגיומס איז בעשלאסען געווארען ביי יעדען קרייז-פערבאנד זאל געשאפען ווערען א קאמיסיע, וועלכע וועט האבען דאס רעכט צוצוציהען צו פערענטווארטליכ קייט, די פוסבאל ריכטער, וועלכע וועלען בעגעהן מיסברויכען מיט זייער אמט.

נעכטיגע באקס-מייסטערשאפטען אין לאדז

האבען ארויסגערוקט אינדיווידועלע מייסטערס אין אלע וואגען

אין לאדזער פילהארמאניע זענען נעכטען געקומען די פינאל-מעטשען וועגען דער אינדיווי דועלער באקס-מייסטערשאפט פון אלע וואגען אין לאדז. די גרעסטע טייל יודישע באקסער פון בר-כוכבא און הכח זענען אפגעפאלען בעת די האלב-פינאלען. די פינאל-קאמפען האבען ארויסגעגעבען פאלגענדע מייסטער:

אין פליגען-געוויכט גאטפריד (הכח) האהן- געוויכט — ספארענקעוויטש (י.ק.פ.) פעדער-געוויכט — וואזשניאקעוויטש (י.ק.פ.), לייכטע וואג — טא-בארעק (י.ק.פ.) האלב מיטעלע וואג — באנאשאק (י.ק.פ.) מיטעלע וואג — שטאהל 2 (י.ק.פ.), האלב שווערע וואג — קרענק (י.ק.פ. און שווערע קלא-דאס (ווימא).

פוסבאל-מעטש אין לאדז

ו.ק.ס. — ווימא 2:3

נישט קוקענדיג אויף די שלעכטע אטמאספע-רישע בעדינגונגען איז נעכטען פארגעקומען דער פוסבאל-מעטש צווישען ו.ק.ס. און ווימא, געווינט האט ו.ק.ס. אין פערהעלטניש 2:3

אלגעמיינע פערזאמלונג פון קרייז-פערבאנד פאר ספארט-שפילען

נעכטען איז אין זאל פון שטאט-ראט פארגע קומען די אלגעמיינע פערזאמלונג פון לאדזער קרייז-פערבאנד פאר ספארט-שפילען, צו דער פערזאמלונג זענען געקומען פערטרעטער פון 15 קלובען, דאס הייסט נאר א העלפט פון די קלובען, וועלכע געהערען צום פערבאנד. נאך א דיסקוסיע פון עטליכע שעה איז אויסגעוועהלט געווארען א נייע פערוואלטונג: פארזיצער — ד"ר גראבאווסקי. פון יודען זענען אין דער פערוואלטונג געוועהלט געווארען מאג. שטערן (הכח) אלס וויצע-פארזי-צענדער און ה' שאפירא (מכבי) אלס פערוואלטונגס-מיטגליד.

פון די וויכטיגסטע בעשלוסען איז כדאי צו דערמאנען דעם בעשלוס זיך צו ווענדען צום פערבאנד פאר ספארט-שפילען, אז ער זאל זיך פעראייניגען מיט'ן לייכטאטלעטישען פערבאנד.

רינג-האקי-מעטש

ווימא — ס.ס.ס. 4:15

פוילישע מייסטערשאפט אין קויש-באל

נעכטען זענען אין לעמבערג פארגעקומען פינאל-קאמפען וועגען דער פוילישער מייסטערשאפ[ט] אין קויש-באל. דער פינאל-מעטש איז געשפיל[ט] געווארען דורך דער ווארשאווער פאלאניא מי[ט] לאדזער י. ק. פ. דער רעזולטאט איז געווע[ן] פאלגענדער

פאלאניא — י.ק.פ. 5:12

י.ק.פ. האט אזוי ארום פערנומען ד[...] צווייטע ארט אין די מייסטערשאפטען.

פוסבאל-מעטשען אין קראקא[ו]

גארבארניא — גזשעגאזשעווסקי 5:[...]

וויסלא — זוויזשיניעצקי 2:7

פוסבאל-מעטשען אין שלעזיע[ן]

א.ק.ס. (קעניגס-הוטע) — קראקאוויא 0:7

[...]יבערס פון קראקאוויא האט אויף ד[...] מעטש צובראכען א פוס

רוך — עלבערספעלד 1:3

נאפשוד (ל.פ.ד.) ב.ב.ס.וו. (בילין) 0:10

לאדזער מייסטערשאפט אין פינג-פאנג

ווינשע (ארלען) לאדזער מייסטער

אין זאל פון „מכבי" זענען פארגעקומען [...] פינאל-פערמעסטונגען וועגען די לאדזער מייסט[ער-] שאפטען אין פינג-פאנג.

צו די פינאלען האבען זיך קוואליפיצי[רט] לאסטמאן (יוטזשענקא). יאסקאוויטש (הכח), א[ינ]זעלשטיין (מכבי), ווינער (שטערן), און ווינ[שע] (ארלען).

די רעזולטאטען פון די פינאל-קאמפען זע[נען] געווען פאלגענדע:

ווינשע — לאסטמאן 1:1
ווינער — אינזעלשטיין 1:1
ווינשע — יאסקאוויטש 0:2
ווינער — לאסטמאן 1:1
אינזעלשטיין — יאסקאוויטש 0:2
יאסקאוויטש — ווינער 1:1
ווינשע — אינזעלשטיין 0:2
לאסטמאן — אינזעלשטיין 1:1
ווינשע — ווינטער 1:1

אזוי ארום האט די לאדזער מייסטערש[אפט] אין פינג-פאנג דערגרייכט ווינשע (ארלען)

קורס פאר געזונדהייטס-גימנאסטיק ביים מכבי

דער רעפערענט פון פיזישער ערציהונג [פאר] פרויען ביים היגען „מכבי", טיילט אונז מיט, אין די נאהענטסטע טעג ווערט ארגאניזירט קורס פון געזונדהייטס-גימנאסטיק פאר פרויען.

אינפארמאציעס און פערשרייבונגען אין ס[ק-] רעטאריאט פון „מכבי", אל. קאשטשושקי 21.

דער אריער-פאראגראף

ר. איזראעל

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

39

דער לייטענאנט אלפרעד בעהמע איז די דאָ-זיגע נאכט נישט געווען אינדערהיים, ע' האט מורא געהאט אהיימצוגעהען, כדי זיך ווידער צו טרעפען מיט העלען, בעפרייען זי פון דער געפאנגענשאפט, אין וועלכער ער האט דאס מיידעל געהאלטען, האט ער נישט געקענט, ס'איז שוין געווען צו שפעט, הע-לען וואלט איהם איצט געקענט דעמאסקירען און אלץ וואלט געווען פערלוירען. ע' האט דעריבער געהאלטען פאר געוואוינשען איגנאנצען נישט אהיימ-צוגעהען, נאר אפווארטען, וואס די צייט וועט ברענ-גען. ער איז נאך אלץ נישט געווען זיכער, צי קיינער ווייסט ווירקליך נישט, אז העלען איז אין דעם קריטישען אווענד געגאנגען צו איהם, ע' איז גע-ווען שטארק אונרוהיג און האט זיך נישט געקענט נעהמען צו קיין שום ארבייט, ערשט נאך די טע-לעפאנען פון האנס פאן האמערשטיין און פון פריצי האט ער זיך ווירקליך איבערצייגט, אז קיינער ווייסט נישט וועגען דעם, וואו העלען געפינט זיך און דאס האט איהם עטוואס בערוהיגט.

האנס האמערשטיין איז געווען ווי צומישט, מיט שרעק ער איז נישט געווען צו זיין פרוי און צו זיין איינציג קינד, האט ער זיי אבער שטארק געליבט. ער האט געפיהלט, אז מיט'ן איצטיגען מאמענט האט ער פערלוירען זיין קינד. אינערליך האט ער געפיהלט, אז ער האט א חלק אין דעם אומגליק פון זיין טאכטער, וועלכע איז געצוואונגען געווארען צו פערלאזען איהר עלטערן-הויז. נאך א שעה אדער נאך א שעה וועט מען זיך אין שטעטעל דערוויסען וועגען דעם, אז העלען האַ-מערשטיין איז פערשוואונדען געווארען. מ'וועט אנ-הויבען זיך צו שושקען אין די ווינקלען, יעדער וועט געפינען פאר זיין חוב צו פערשפרייטען נישט געשטויגענע און נישט געפלויגענע מעשיות וועגען די סיבה פון העלענס פערשווינדען ווערען. די חרפה וועט זיין זעהר גרויס, וואו וועט ער זיך אהינטון? ווי אזוי וועט ער קענען אימיצען קוקען אין די אויגען אריין? און ענדליך, וואס האט ער ווייטער צו טון? צי דארף ער זוכען זיין טאכטער, אדער זיך אפזאגען אינגאנצען פון איהר און נישט פרו-בען זי אויסצוזוכען. האמערשטיין האט געפיהלט, אז ער וועט זיך אליין נישט קיין עצה געבען און דארף האבען אימיצען, מיט וועלכען ע' זאל זיך קענען משאול-עצה זיין.

דער איינציגער מענש, אויף וועלכען ער האט געהאפט איז געווען אלפרעד בעהמע, נאר ער וועט איהם קענען העלפען, ווייל ער אליין איז אויך אינטערעסירט, אז העלען זאל דא זיין, ער אליין וועט בעהן צו בעהמען, איהם זאגען דעם גאנצען אמת און וועט בעטען ביי איהם אן עצה וואס צו טון?

פריצי האט נישט פיל באכגעטראכט, ער איז געווען זיכער דעריך, אז העלען איז נישט ענטלאפען, נאר מיט איהר האט פאסירט אן אומגליק. וועך, ווי ער האט בעסער געוואוסט, אז העלען האט גע-מוזט בלייבען אין שטאט, ווען מ'וואלט זי אפילו געוואלט ארויסיאגען פון דאנען, וואלט העלען זי-כער נישט געוואלט ארויספאהרען. אבער ווי אזוי דערוויסט מען זיך, וואס מיט העלען איז געשעהען? ער האט נישט געהאט קיין שום שפורען, קיין שום פאקטים, וועלכער זאל איהם קענען דער-פיהרען צו אן אנהויב פון דער דאזיגער געהיימנישער פולער געשיכטע. וואס מעהר פריצי האט וועגען דעם נאכגעטראכט, אלס מעהר איז איהם געקומען אויף די געדאנקען אלפרעד בעהמע, פארוואס דאס איז אזוי געווען, האט ער זיך אליין נישט גע-קענט פערטייטשען. דאך איז איהם דאס נישט ארויס פון די געדאנקען. פריצין איז געווארען אויפפאלענד, וואס בעהמע איז דעם פריהערדיגען אווענד געקו-מען צו איהם און אזוי פיל געפרעגט וועגען העלען. דאס האט נאך קיינמאל נישט פאסירט, אז בעהמע זאל איין אזא טאג רעדען מיט איהם און נאך ווע-גען אזעלכע זאכען. פריצין האט זיך דעריבער גע-קירעוועט מיט דעם פרינציפ, אז דעם פערברעכער ציהט שטענדיג צום ארט פון זיין פערברעכען און דעריבער האט בעהמע אזוי פיל גערעדט מיט איהם, כדי צו דערגעהען פון איהם, צי ער ווייסט עפעס וועגען דעם פערשוואונדען פון העלען.

— יא, האט פריצי זיך געטראכט, דאס איז די אמת'ע קוועלע פון וואנען מ'קען וויסען, וואס מיט העלען איז געשעהען. דארט בעהמע, אויב ער איז נישט דער שולדיגער, איז ער זיכער איינע פון די, וועלכע ווייסען, וואס דא קומט פאר. פריצי האט אויך פערשטאנען, אז דעם ענין טאר מען נישט פערשלעפען, ס'מוז גלייך עפעס געטון ווערען, ווייל ס'איז מעגליך, אז העלען געפינט זיך אין א געפאהר. פריצי האט שוין געהאט ביי זיך בעשלאסען אוועקצו-געהן צו בעהמען און מיט איהם רעדען אפען וועגען דעם, אפשר ווייסט ער עפעס? אפשר ווא[ס] ער זיך ארויסגעכאפט מיט אביבעריגען ווא[ס] פון וועלכען פריצי וואלט געקענט ציהען קאנס[ע-] קווענצען, שפעטער האט ער זיך אבער איבער[ע]-לייגט, אז ער מוז צוערשט איבעררעדען מיט [...] לענס פאטער. ער וועט דאך זיכער וועלען העל[ען] אויפזוכען זיין פערלוירען געגאנגענע איינציגע [...] טער. פריצי איז דעריבער אוועק גלייך צו הא[מער-] שטיינען און איז באלד צו איהם אנגעקומען.

— לייטענאנט האנס פאן האמערשטיין, [...] בין געקומען פרעגען, וואו איער טאכטער געפ[ינט] זיך, האט פריצי גלייך געפרעגט, כדי נישט צו פ[ער-] ליהרען קיין איבעריגע צייט, הגם האמערשטיין ה[אט] זיך געוואונדערט אויף דעם אופן, ווי אזוי פ[ריצי] האט איהם געשטעלט די פראגע. פונדעסטווע[גען] האט ער גלייך געענטפערט.

— איך וועל אייך שטעלען די זעלבע פר[אגע] אפשר ווייסט איהר, וואו ס'איז אהינגעקומען [...] טאכטער פון האנס האמערשטיין?

— וואו איך, וואלט דאס געוואוסט, וו[אלט] איך נישט געקומען אייך פרעגען, איך האב מ[...] אז מיט העלען האט עפעס פאסירט, איהר דא[רפט] אננעהמען שריט און דאס זעהר גיכער צו דער[ג...] וואו דאס מיידעל געפינט זיך, ווייל איך האב [...] איינדרוק, אז איהר לאגע איז א שרעקליכע, [...] שוין נישט קיין האפנונגסלאזע.

— וואס רעדט איהר פריצי, איז האמערש[טיין] אויפגעשפרונגען, פון וואנען נעהמען זיך צו [...] אזעלכע געדאנקען, העלען איז פשוט ערגעץ אוו[עק-] געפאהרען, ווייל זי האט נישט געקענט דערטר[אגן] די היינטיגע אומשטענדען.

— אוי, איך גלויב נישט דעריז, האט פ[ריצי] געזאגט.

(פארטזעצונג קומט)

געשאפען דעם אינערליכען שלום

און פעראייניגטען פראנט פון דייטשען יודענטום

וויכטיגע קאנפערענץ פון דער רעפרעזענטאנץ פון דייטשען יודענטום מיט׳ן אנטייל פון אלע יודישע פארטייען און ארגאניזאציעס

ב ע ר ל י ן (יט״א) די טעג איז דא פארגעקומען א וויכטיגע קאנפערענץ פון ביראט פון דער „רייכס פערטרעטונג פון די דייטשע יודען", דער אלדייטשער רעפרעזענטאנץ פון דער יודישער בעפעלקערונג אין דייטשלאנד. אין דער קאנפערענץ האבען זיך בעטייליגט פארשטעהער פון די יודישע קהלות. פון די קהלות־פערבאנדען, פערשידענע יודישע קערפערשאפטען און פון אלע גרויסע יודישע פארטייען און ארגאניזאציעס אין דייטשלאנד.

די קאנפערענץ האט איינשטימיג אנגענומען פאלגענדע רעזאלוציעס: מחמת די אינערליכע חילוקי דעות, וואס האבען לעצטענס געשטעלט אין סכנה דאס דייטשע יודענטום, האלט דער ביראט פון דער רייכס־פערטרעטונג פון די דייטשע יודען פאר נויטיג ארויסצוגעבען פאלגענדע דעקלאראציע:

דער רייכס־פערטרעטונג איז איבערצייגט: דאס פאר דער מעגליכקייט צו טון פראקטישע ארבייט איז אין איצטיגען מאמענט

אונבעדינגט נויטיג די געשלאסענע איינהייט פון גאנצען דייטשען יודענטום

די דאזיגע איינהייט איז אין איהר חשיבות פיל בעדייטענדער ווי אלע חילוקי־דעות, וואס עקזיסטירען צווישען די פערשידענע ריכטונגען. אלעמאל איינס ווי וויכטיג עס זאל נישט זיין וועלכע עס איז בעוועגונג, קען זי אבער מיט איינזייטיגער פרינציפיעלקייט נישט אויפטון אזוי פיל פאזיטיוועס, ווי זי קען פערקעהרט שאדען ברענגען נישט בלויז דער זאך פון גאנצען דייטשען יודענטום, נאר אויך זיך גופא. אלע קרעפטען מוזען זיך פעראייניגען צו דינען איין צוועק, און נעמליך, אז יעדער דייטשער יוד זאל אין פאטערלאנד געפינען נישט בלויז א לעבענס־ארט, נאר זאל אויך זיין אומשטאנד אנצו פראקלאמירען זיינע איבערצייגונגען און אין הסכם מיט זיי האנדלען.

די חילוקי־דעות צווישען די פערשידענע יודישע ריכטונגען דארפען נישט אונטערדריקט ווערען. זיי טארען אבער נישט איבערשרייטען געוויסע גרענעצען, וואס זענען דיקטירט דורך דער וועזענטליכער נויטווענדיגקייט פון סאלידאריטעט.

דער ביראט פאדערט דעריבער אויף די רייכס פערטרעטונג פון די דייטשע יודען

צו שאפען אן אינסטיטוציע,

וואס וועט זיך פערנעהמען מיט אויסגלייכען די קאנפליקטען, וואס זענען עלול צו ענטשטעהען צווישען יודישע פעדעראציעס, גרופען, אינסטיטוציעס און צייטונגען. די רייכס־פערטרעטונג טאר זיך אבער נישט וואקלען און פאר דער עפענטליכקייט שטעמפלען די עניגע וואס זענען אין ערנסטע פאלען שולדיג אין שטעלען אין סכנה די אחדות פון דייטשען יודענטום: אונזער ארבייט דארף זיין געווידמעט דער איינשטעלונג פון אנ׳עהרענפולען עתיד פאר׳ן גאנצען דייטשען יודענטום.

די דאזיגע צוזאמענקונפט — ווערט געזאגט אין סוף פון דער דעקלאראציע — בעצוועקט איינצושטעלען פולשטענדיגע אחדות אין דייטשען יודענטום, אפצושטעלען די אינערליכע שטרייטעריען צווישען די פערשידענע יודישע פארטייען, קאארדינירען די טעטיגקייט פון אלע טיילען פון דייטשען יודענטום, געגענווירקען יעדער רעכטס־פערלעצונג פון איין פארטיי דורך דער אנדערער, ווי אויך נישט דערלאזען צו קיין קאנפליקטען צווישען די יודישע ארגאניזאציעס. חוץ לזה, דארף יעדע בעזונדערע גרופע אפשטעלען יעטוועדערס טעטיגקייט, וואס געהערט צו דער קאמפעטענץ פון דער רייכס־פערטרעטונג פון די דייטשע יודען.

דער פרעזידענט פון דער רייכס־פערטרעטונג

ראבינער ד״ר לעא בעק

האט אין זיין רעדע, געהאלטען אויף דער קאנפערענץ, ערקלערט פאלגענדעס:

די ערנסטקייט פון דער איצטיגער צייט רעדט פיל איינדרוקספולער, ווי מען וואלט עס געקענט אויסדריקען מיט ווערטער. מיר טארען אבער נישט אויפגעבען, נאר רוהיג ארבייטען און ווארטען אויף דער ענטוויקלונג פון די געשעהענישען. עס איז אבער דא בלויז איין פארם פון אפטימיזם, און דאס איז — ארבייט. די רייכס־פערטרעטונג וויל זיין דער סימבאל און בעווייז פון דער דאזיגער ארבייט.

מיר לעבען אין א צייט, ווען אין איינציגען חודש ווערען דערגרייכט זאכען, וואס אין אנדערע צייטען האט זייער דערגרייכונג געדויערט א יאהר. און דעריבער ווען מיר ארבייטען פארן טאג, אדער חודש, מוזען מיר אין אונזער בעמיהונג ארייינלעגען אזוי פיל ענערגיע און די זעלבע ענטשלאסענקייט, וואס מיר פלעגען אין אנדערע צייטען ארייינלעגען אין ארבייט פון יאהרען. מיר קענען נישט היינט מאניפולירען מיט ווייטגרייכענדע פלענער. מיר מוזען טון אונזער ארבייט פון טאג צו טאג. די דערגרייכונג פון יעדען טאג וועט זיך אפרופען אין דורות. וואס מיר זאלען נישט טון, מוזען מיר געדענקען, אז די געשיכטע וועט ארויסזאגען איהר פסק־דין איבער יעדען שריט אונזעריגען.

מיר מוזען אויך נאכאמאל זאגען אונזערע ברידער אין אויסלאנד מיר זענען זיי דאנקבאר פאר דער מאטעריעלער הילף, וואס זיי האבען געגעבען, כדי צו ערמעגליכען אונז דערהאלטען אונזערע סאציאלע און קולטורעלע אינסטיטוציעס. די דאזיגע הילף גיבען זיי אבער נישט בלויז אונז, נאר אויך זיך גופא. דער גורל פון דייטשען יודענטום קען נאך אמאל ווערען דער גורל פון אלע יודען אין אייראפא און אפשר אויך פון די יודען אין א״י. אויב מיר, דייטשע יודען, זאלען פערלירען אונזער אינערליכען מוט און אונזער צוטרוי צו דער צוקונפט, אויב מיר זאלען פערלירען דעם באדען אונטער אונזערע פיס קען חלילה קומען דער טאג, ווען די יודישע קבוצים אין אנדערע לענדער וועלען פעסטשטעלען, אז אויך דער באדען אונטער זייערע פיס איז צוזאמענגעבראכען. דער אופן, אויף וועלכען מיר פארמען אונזער גורל, וועט זיין ענטשיידענד פארן גורל פון די יודען אין אייראפא. מיר טראגען די אחריות פאר זיי אלעמען.

אין דער פארגאנגענהייט האבען מיר פארנומען א פיהרענדע שטעלונג אין גייסטיגען לעבען פון יודענטום, מיר — וואס אונזער איגענער עתיד איז נישט ענטשיידען.

א״י פערבלייבט פאר אונז פון גרויס־וויכטיגקייט, אויך אין דער צוקונפט. אבער א״י קען זיך אמאל געפינען נישט בלויז פאר דער סכנה, וואס עס זאלען אויסגעטריקענט ווערען די עליה־שטראמען פון וועלכער עס איז אפהענגיג איהר ענטוויקלונג, נאר אויך פאר דער סכנה פון א וואלקען־בריך, א פערפלייצונג, וואס איז עלול צו ברענגען דאס לאנד אין א שווערע געפאהר.

מיר האבען פאר זיך א שווערע היסטארישע אויפגאבע, אבער גלייכצייטיג אן אויפגאבע, וועלכע מאכט געשיכטע. און קודם־כל אין אלע אומשטענדען מוזען מיר, דייטשע יודען, זיין געאייניגט, בלויז אין געאייניגטע רייהען קענען מיר זיין דערוואקסען צו אונזער אויפגאבע, בלויז אויף דעם וועג קענען מיר בעשטעהען אויף אונזער מצב.

א בעריכט וועגען דער ארבייט פון דער רייכס־פערטרעטונג האט אפגעגעבען דער פרעזעס פון איהר עקזעקוטיווע מיניסטעריאל־ראט ד״ר אטא הירש.

וועגען דער ארבייט פון צענטראל־קאמיטעט פאר הילף און אויפבוי פון דייטשען יודענטום האט אפגעגעבען א בעריכט דער דירעקטאר פון קאמיטעט ד״ר בארכארדט.

דאס לעבען אין ארץ־ישראל

(ידיעות פון דער יודישער טעלעגראפען אגענטור)

הויך־קאמיסאר פון א״י פאהרט קיין איראק

ירושלים. דער הויך־קאמיסאר פון א״י גענעראל סער ארטור וואקאפ פאהרט אין מערץ ה.י. אויף איניגע טעג קיין באגדאד, וואו ער וועט אבשטאטען א וויזיט דעם יונגען קעניג גהאזי. (הארץ).

לויט דעם אראבישען טאגבלאט „על דושאמעא על ארביא" זאל דער הויך־קאמיסאר אין קורצען אפפאהרען אויף אורלויב קיין ענגלאנד.

ירושלים. משה טשערטאק, דער פאליטישער סעקרעטאר פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אגענץ, האט בעקומען פון קעניג פון איראק גהאזי א דאנק־בריף פאר די גליקוואונשען, וואס די יודישע אגענץ האט געשיקט צו דער נישט לאנג־פארגעקומענער חתונה פון יונגען קעניג.

געשטארבען דער ראב״ד פון טבריה

ירושלים. אין עלטער פון 60 יאהר איז אין טבריה געשטארבען דער דארטיגער ראב״ד הרב משה קלייערס. דער פערשטארבענער איז געווען א געבוירענער אין א״י און האט געשמ״ט מיט זיינע מדות־טובות, דעם אמט פון ראב״ד אין טבריה האט הרב קלייערס פערנומען זייט 30 יאהר. ער איז אויך געווען דער ראש פון דער ישיבה „אור תורה" אין טבריה.

העכער צוויי און א האלבען מיליאן קעסטלעך אראנזשען

ירושלים. ביז אנהויב פעברואר האט דער ציטרוס־עקספארט פון א״י איבערגעשטיגען צוויי און א האלב מיליאן קעסטלעך ציטרוס־פרוכט.

א בעריהמטער יודישער ראמאן

א. מאפו׳ס „אהבת ציון"

3.

דער ערשטער פריהלינג ביי ירידיה׳ס קינדער

א פריהלינג איז געקומען, ווען תמר און תימן האבען געפועל׳ט ביים פאטער, ער זאל זיי לאזען עטליכע טעג פערברענגען מיט חברי׳טע און חברים אויסערן שטאט. האט ער געשיקט תמר׳ן מיט איהר דינסט קיין בית לחם. דארט האבען זיך אין דער צייט אויפגעהאלטען יורמ׳ס סטאדעס אונטער דער אויפזיכט פון דעם אלטען פרומען אויבער־פאסטוך, און תימנ׳ען האט ער געשיקט אויפ׳ן כרמל, וואו זיינע ווייגערטנער זענען געווען, כדי די ערשט־צייטיגע פרוכט ברענגען קיין ירושלים.

נישט די איינציגע שטאט־מיידעל איז תמר געווען אין בית־לחם. נאר צעהנדליגער טעכטער פון דער הויכער אריסטאקראטיע אין ירושלים זענען ארויסגעפאהרען פון שטאט און דארף ארייין צו פערברענגען דא עטליכע פרישע פריהלינג־טעג. אבער תמר האט אויסגענומען מעהר פון אלע. ווארים שעהנער פון אלע אנדערע איז זי געווען. בעשיידענער פון אלע און האט געהאט מעהר חן פאר גאט און מענשען ווי אלע.

און אז זי האט דערהערט דאס ערשטע פאסטוך־ליד און דערזעהען דעם יונגען, סימפאטישען און שעהנעם פאסטוך־זינגער, איז זי צוגעשמידט געווארען צום ארט און צום מענשען. נאך עטליכע קורצע מינוטען האט זי שוין געוואוסט, אז ער הייסט מיט׳ן נאמען אמנון; אז מיט זיין זינגען איז ער בעריהמט אין אלע טאלען און ארום אלע טייכען, וואו ער פערברענגט מיט זיינע סטאדעס, און אז ער האט ליב צו פלעכטען קרענצען פון פעלד־בלומען. איין קראנץ אזוינעם האט זי פון איהם געבעטען און בעקומען.

אמנון האט געוואוסט ווער זי איז און פון וואנען זי שטאמט און האט אפילו מורא געהאט נאהענט צוצוקומען צו איהר, כדי נישט מאכען זיך צום נאר׳ען... אבער א מערקווירדיגער צופאל איז געקומען, וואס האט די צוויי הערצער דערנעהנטערט איינער צום אנדערען.

א פריהער פרימארגען איז דאס געווען. תמר האט מיט זונ־אויפגאנג ארויפגעגאנגען צום שפילער טייכעל, וואו זי האט געוואוסט, דאס אמנון ברענגט אהין אלע טאג אין דער צייט די שאף אנצוטרינקען. אבער דעם פרימארגען איז דא נישט שטיל געווען. עטליכע חיות האבען זיך די פאריגע נאכט איינגעבראכען אין די רוהיגע סטאדעס און געמאכט גרויסען שאדען. זענען זיך די פאסטוכער פריה צונויפגעקומען, מיט פייל און מיט בויגען, צו בעלאגערן דעם בלוטיגען שונא און איהם ארויסבעקומען פון די ווילדערנישען, וואס ארום טייך. תמר האט נישט געוואוסט, וואס דער טומעל בעטייט. מיט איהרע נייגעריגע אויגען האט זי געזוכט אמנונ׳ען גאר. און אז זי האט איהם, נאך לאנגע זוכען, דערזעהען, האט זי מיט שרעק בעמערקט ווי זיין פנים איז בלאס ווי קאלך, זיינע אויגען גרויס און ווילד־צעשראקען, ווי ער וואלט פלוצלינג דערזעהען דעם טויט פאר זיך. אבער דעם זעלבען אויגענבליק האט זי דערהערט און דערשפירט ווי א פייל איז בליץ־שנעל דורכגעשוואוען פערביי איהר רעכטער באק. איז אומגעקוקט זיך — האט זי דערזעהען א שווארצען אפירקאנער לייב, ווי ער ליגט הארט לעבען איהר און א פייל שטעקט איהם פריש אין זיין זייט... טויט־שרעק... בעוואוסטלאזיגקייט...

נאר צו זיך געקומען, האט זי דערזעהען אמנונ׳ען שטעהן איבער איהר מיט אויגען פון טרערען און בעמיהט זיך זי ברענגען צום לעבען, נאך דעם ווי ער האט זי נאר וואס געראטעוועט פון טויט.

א בראסלעט, וואס זי האט געטראגען, האט זי אראפגענומען פון איהר האנט און איהם איבערגעגעבען אמנונ׳ען, כדי ער זאל בעהאלטען עס אויף אייביג, וואס זאל איהם דערמאנען אן איהר, און געבעטען האט זי איהם, אז אויף שבועות זאל ער קומען אין איהר פאטער׳ס הויז, אין ירושלים, און דער פאטער איהרער וועט איהם בעלוינען; ווי ער איז ווערט פאר זיין העלדישקייט, וואס ער האט געראטעוועט דאס לעבען פון זיין איינציגער טאכטער...

נאר אז דער אויבער־פאסטוך איז געוואויר געווארען וואס דא איז פארגעקומען צווישען ירידיה׳ס טאכטער מיט זיין פאסטוך אמנון און אז ער קלויבט זיך אויף שבועות קיין ירושלים אין הויז פון איהרע עלטערען, האט ער אמנונ׳ען אוועקגעשיקט קיין בצרה אויפ׳ן שאף־שערן, און די האפנונג אויף ווידערזעהען פון די צוויי יוגנטליכע איז צעשטערט געווארען.

אין א פערשטערטען פריהלינגס־יום־טוב האט אויך תימן געהאט. מיט פרייד און שמאלץ איז ער אומגעגאנגען אין טאטענ׳ס ווייגארטען אויפ׳ן כרמל, ער מיט זיינע דריי קנעכט, און האט אפגעקליבען די צייטיגע פרוכט אויף צו ברענגען עס קיין ירושלים. מיט צופרידענקייט האט ער אויך צוגעזעהען די פרייד, מיט וועלכער די ארבייטער און ארבייטערינס האבען געטאן זייער ארבייט אין גארטען, כמעט ווי מיט די אויגען האט ער געזעהען ווי אויך הימעל און ערד, בארג און טהאל פרעהען זיך מיט איהם און מיט׳ן פריהלינג...

אבער פלוצלינג האט ער דערזעהען צווישען די צווייגען א שווארץ־חנ׳עוודיג מיידעל, איינע אליין, ווי זי קלייבט אויף די ווינטרויבען, וואס זענען איבערגעלאזט געווארען פאר ארימעלייט. א מיידעל מיט גרויסע שווארצע אויגען, מיט צארט־ראזע ליפען, און רעדט זי — שוועבט איבער די ליפען א שמייכעל וואס קאן פערדרעהען א קאפ אפילו דעם גרעסטען פרויען־קענער... נישט לאנג געטראכט, האט ער זי געפרעגט:

— ווער ביזטו? ווער איז דיין מוטער? און פון וואנען שטאמסטו?

און מיט טרערען אין די אויגען האט זי אן איבערגעשראקענע געענטפערט:

— מיין מאמע איז א פלשתים־פרוי; מיין פאטער האב איך קיינמאל נישט געקענט, אבער די מוטער קען אונזער שטאט.

— און וואו וואוינט דיין מוטער?

— אט אין יענעם געצעלט, וואס צווישען יענע צוויי פעלזען. מיין מוטער וועט קומען אהיים ערשט אינעסטאג. אבער צו וואס פרעגסטו דאס אלץ?

אנשטאט אן ענטפער האט ער אראפגענומען פון זיין פינגער א טייערען רינג און האט איהר איהם געגעבען, און געבעטען זי זאל איהם זאגען איהר נאמען.

— מיין אמת׳ן נאמען ווייס איך נישט; נאר שכנים רופען מיך שושנה.

— עס פאסט דיר דער נאמען — האט תימן געענטפערט — און ווייסען זאלסטו, אז אזוי ווי דער עדעל־שטיין איז איינגעפאסט אין דעם רינג, וואס איך האב דיר געגעבען, אזוי ביזטו איינגעפאסט אין מיין הארצען. איינס פון די ביידע וועט דאראום געשעהען; אדער איך וועל דיך דערהויבען צו לעבען מיט מיר אין פאלאצען געצירט מיט העלפאנט־ביין, אדער איך וועל קומען לעבען מיט דיר אין דיין געצעלט.

דאס מיידעל האט נישט געגעבען פערשטאנען וואס אט דער שטאטישער פרויען־יעגער וויל פון איהר, האט זי איהם געראטען צו קומען צו יענעם געצעלט אין דריי טעג ארום, וואו ער וועט קאנען רעדען מיט איהר מוטער. אבער ווען ער איז אין דריי טעג ארום געקומען צו יענעם געצעלט וואס צווישען די פעלזען, האט איהם בעגעגענט אן אלטע פרוי, האט איהם איבערגעגעבען דעם זעפיר, וואס איז געווען איינגעפאסט אין זיין רינג, און האט צו איהם אזוי געזאגט:

— דיין פלשתים־פרוי, וואס לעבט דא, האט געהייסען דיר זאגען וועגען איהר טאכטער שושנה: דער זעפיר איז ארויסגעפאלען פון רינג און עס איז אוממעגליך איהם ווידער איינצופאסען. און נאך האט זי געהייסען דיר זאגען, אז צו דעם ארט וועט זי זיך מעהר נישט אומקעהרען.

דערמיט האט ער, א טרויעריגער, זיך אומגעקעהרט צוריק קיין ירושלים, און ער מיט תמר׳ן האבען ביידע פערוויינט זייער שלימזל׳דיגע פריהלינג.

אבער תמר איז דאך גליקליכער געווען פון תימנ׳ען, פינף חדשים האט זי אויסגעקוקט די אויגען אויף אמנונ׳ען ער זאל קומען אין איהר פאטער׳ס הויז, ווי ער האט עס איהר צוגעזאגט, און אויפ׳ן זעקסטען חודש, גראד ערב־סוכות, איז ער אויך געקומען. אלע האבען זיך געפרייט מיט איהם, די מוטער האט איהם אנגעגרייט שטאטישע קליידער. תימנ׳ען איז ער געפעלען פון ערשטען קוק אן, און איז אומגעגאנגען מיט איהם ווי א ברודער, און אפילו דער פרומער פאטער האט זיך נישט געקענט אפגרעהען מיט איהם. און אזוי ווי אמנון האט געהאט גרויסע רעדנער־פעהיגקייטען און א גרויסען חשק צו הערען און אויסצוטייטשען גאט׳ס ווארט, האט איהם ידידיה אריינגעבראכט אין דער נביאים־שוהל. ביי זיך אין שטוב האט ידידיה איהם אפגעגעבען א צימער; ביי זיין טיש האט ער געגעסען און ווי אנ׳איגען קינד איז ער אומגעגאנגען מיט ידידיה׳ס קינדער. אלע זענען מיט דער לאגע צופרידען געווען אויסער איינער, עוריקם.

ער האט נישט אויפגעהערט צו טענה׳ן פאר ידידיה׳ן, אז אט דער פאסטוך, וואס ער האט אריינגעבראכט אין שטוב, האט אינגאנצען פערדרעהט תמר׳ן דעם קאפ און אפגעווענדעט איהר אויפמערקזאמקייט פון איהם, שטענדיג קוקט זי אמנונ׳ען אין מויל אריין, כאפט אויף יעדען ווארט זיינס, גלייך ווי ישעיה הנביא וואלט עס געזאגט, און זיין ווארט קאן זי נישט הערען. און מיט זמרי׳ן האט ער שטענדיג זיך בעראטען ווי אזוי פטור צו ווערען פון אמנונ׳ען. אבער דאס איז געווען נישט קיין גרינגע אויפגאבע. דען אמנון איז מיט יעדען טאג בעליבטער געווארען אין ידידיה׳ס הויז. און אז יחזקיהו האט געזאמעלט די פאטריאטישע יוגענט אין דער ארמעע אויף מלחמה מיט סנחרב, דעם מלך פון אשור, איז אמנון געווען פון די ערשטע, וואס האבען זיך רעגיסטרירט. און אויפ׳ן שענסטען עגיפטישען פערד איז ער ארויסגערייטען, בעוואפענט מיט׳ן בעסטען געווער און האט בעסער פון אלע געקאנט זיך בענוצען דערמיט. און אין די אויבערשטע שיכטען פון דער ירושלים׳ער אריסטאקראטיע האט יעדע מאמע געוואונשען איהר טאכטער אזא שעהנעם חתן און אזא טיכטיגען מאן ווי אמנון איז, און וואס זאל שוין תמר זאגען?

אבער זמרי האט געהאפט, אז מיט עוריקם געלד וועט איהם געלונגען צו פערווארפען א שטריק אויף אמנונ׳ס האלז.

(ווייטער — מארגען).

די בעריהמטע אמעריקאנישע יודישע ארטיסטען

אירווינג הזשייקאבסאן און מעי שיינפעלד הויבען אן שפילען אין לאדזער „פילהארמאניע".

היינט אווענד קומען קיין לאדז די בעריהמטע יודישע אַרטיסטען פון אַמעריקאַ אירווינג דזשייקאָבסאָן און מעי שיינפעלד, פון וועלכע דער יודישער טעאַטער־עולם אין אונזער שטאָט האָט גערויס שוין געהערט. דאָס זענען די בעסטע אַמעריקאַנער אָפּערעטען־אַרטיסטען, וואָס אַווינס האָט לאָדז נאָך נישט געזעהען, זיי טרעטען אַרויס אין אַ פערשידענאַרטיגען רעפּערטואַר, מיט וועלכע זיי האָבען פאַראַיאָהרען שטאַרק אויסגענומען אין וואַרשאַווער קאַמינסקי־טעאַטער.

די בעריהמטע אַקטיאָרען וועלען אויפטרעטען אין לאַדזער יודישען טעאַטער „פילהאַרמאָניע" דעם היינטיגען פרייטאָג.

היינט פייערליכע געזעגנונגס־פאַרשטעלונג

פון וויערא קאניעווסקא און פאַול ברייטמאַן אין „פילהארמאניע"

היינט קומט פאַר די לעצטע געזעגנונגס־פאַרשטעלונג פון די בעליבטע אַרטיסטען וויעראַ קאַניעווסקאַ און פאַול ברייטמאַן, וועלכע האָבען אין אונזער שטאָט גאַסטראָלירט אַ גאַנצע חודש, מיט גרויס ערפאָלג. ספּעציעל היינט ווערט געשפּילט די בעליבטע אָפּערעטע „דאָס פאַנסיאָן־מיידעל" מיט וויעראַ קאַניעווסקאַ און פּאַול ברייטמאַן אין די הויפּט־ראָלען. נאָך דער פאַרשטעלונג ווערט פאָרקומען אַ פייערליכע געזעגנונגס־פּאַראַדע.

דער „אורטייל" אין קאמעראל־טעאטער

אין קאַמעראַל־טעאַטער (אַל. 1 מאַי 2) גייט מיט גרויס ערפאָלג „דער אורטייל" פון ס. לעווימין.

היינט מאָנטאַג ווערט געגעבען אַ גרויסע פּאָפּולערע פאַרשטעלונג.

מעלדונג

הנחה־בילעטען אין קינאָס און אין קאמעראל־טעאטער

די קולטור־קאָמיסיע ביי דער באַראַנאָוויטשער ביבליאָטעק גיט ארויס הנחה־בילעטען אין אַלע קינאָס און קאמעראל־טעאטער אויף דער בערימטער פּיעסע „דער אורטייל" מיט סאנדלערן אין דער הויפּט־ראָל.

די הנחות זענען זעהר בעדייטענדע און זענען שטענדיג גילטיג.

שבת, דעם 24־טען ד. ח. אָרדענט איין די באַראַנאָוו־ביבליאָטעק אין קינאָ „ראַקעטאַ" שפּעקטאַקל פון פּראָכטיגען קעווירטש 40 3 הנחה סעאַנסען פילם Bunt Młodzieży. אָנהויב 10,30, 12,15 און 2 נאָכמ. בילעטען צו 30 גר. שוין צו בעקומען.

שבת, דעם 3 מערץ 12 פריה קומט פאָר אין טעאַטער „ראַזמאַיטאָשטשי" ציגעל־גאַס 27 אַ גרויסער טורן־פעסט פון די אַרבייטער־ספּאָרטלער „שטערן". הנחה בילעטען שוין צו בעקומען.

דער סעקרעטאַריאַט פון דער ביבליאָטעק איז טעטיג אויף אַל. קאָשטשושקי 9 טעל. 191-50 יעדען טאָג פון 10—2 און פון 4—10 אין אָווענד.

טען דורך דעפּ. מינצבערג, פּראָפּ. שאַר האָט רעפערירט וועגען די אַרבייט אין לאַזאַן. רעד. טורקאָוו האָט רעפערירט וועגען דער אַלגעמיינער אַנטיהיטלער אַקציע. רעפעראַטען האָבען אויך געהאַלטען רעד. שוואַלבע און שערעשעווסקי.

גאָלדקרויז האָט אָפּגעגעבען אַ בעריכט פון דעם פּלאַן פון אַנ'איינמאַליגער דאַנינע — אַנ'אָפּצאָהל לטובת די פּליטים פון דייטשלאַנד. ס'זענען אויך אַנגעקומען טעלעגראַמען פון די דעפּ. זאָמערשטיין און ראַזמאַרין, אין וועלכע זיי זענען מודיע, אַז זייער סאָלידאַריזירען זיך מיט די בעשלוסען פון דער קאָנפערענץ. עס זענען אָנגענומען געוואָרען אַ ריי רעזאָלוציעס און דער בעשלוס וועגען דער איינמאַליגער דאַנינע.

ענגלישער פארלאמענט וועגען ארץ־ישראל־טוריסטען

לאָנדאָן (יט"אַ). אין ענגלישען פּאַרלאַמענט האָט דעפּוטאַט דזשענער געפרעגט דעם קאָלאָניאַל־מיניסטער צי ער איז צופרידען מיט די בעגרענצונגען וואָס ווערען געמאַכט געגען די טוריסטען. דער מיניסטער האָט צוגעשאָקעלט מיטן קאָפּ אויף „יאָ".

דעפּוטאַט רענקען האָט געפרעגט צי ער קאָן אַ געבען איינצעלהייטען וועגען דער קוויטע, וואָס טוריסטען מוזען געבען איידער זיי פאָהרען קיין פּאַלעסטינאַ. מיניסטער מאַקדאָנאַלד האָט ערקלערט אַז אַ ענטפער צו דער פראַגע איז שוין ביי אַ פריהערדיגער געלעגענהייט געגעבען געוואָרען, אָבער לעצטענס האָט די פּאַלעסטינער רעגירונג בעשלאָסען אַז די קויציע מוז איינגעצאָהלט ווערען פון יעדען טוריסט, אַחוץ די, וואָס פאָהרען אין דער ערשטער קלאַס.

דעפּוטאַט דזשענער האָט ווייטער געפרעגט, צי האַלט ער נישט, אַז די פאַראָרדנונג וועגען איינצאָהלען געלד וועט נישט אָפּשטעלען דעם טוריסטען־פּערקעהר, מאַקדאָנאַלד האָט געענטפערט: אַז די סקאָרדנונג איז איינגעפיהרט געוואָרען כדי אָפּצושטעלען די אומלעגאַלע אימיגראַציע און ער גלויבט נישט אַז דאָס וועט שטערען דעם טוריסטען־פּערקעהר.

טעל־עגראַמען

בעוואָפענטע שויץ פון ענגלאַנד וועט עסטרייך נישט געניסען!

לאָנדאָן, 18 (ספּ. טעל.)

די גאַנצע ענגלישע פּרעסע ערקלערט, אַז די ענגלישע רעגירונג קען איצט נישט נעהמען אויף זיך קיין שום נייע פאַרפּליכטונגען אין אייראָפּע. די ענגלישע רעגירונג מוז זיך איצט מיישב זיין, צי זי קאָן איצט צושטעהן צו דער בשותפותדיגער ערקלערונג אין דעם נייסט, אַז, ביי די היינטיגע בעדינגונגען איז דאָס איינהאַלטען די אומאָפּהענגיגקייט פון עסטרייך אַ וויכטיגע פראַגע פון איינהאַלטען דעם אייראָפּעאישען שלום. אָבער אומצווייפעלהאַפט קען זי זאָגען: די ענגלישע רעגירונג וועט אויף זיך קיין שום נייע פאַרפּליכטונגען נישט נעהמען אין הינזיכט פון בעוואָפענטער שוץ פאַר עסטרייך.

100 טויזענט טויטע און פערוואונדעטע פון אנ'ערדציטערניש אין אינדיען

לאָנדאָן, 18 (ספּ. טעל.)

דאָ זענען דערהאַלטען געוואָרען גענויע בעריכטען וועגען די קרבנות פון דער לעצטער ערד־ציטערניש אין אינדיען. לויט דער טראַגישער סטאַטיסטיק, בעטרעפט די צאָהל אומגעקומענע בעת דער ערד־ציטערניש לערך 20,000, די צאָהל פערוואונדעטע בעטרעפט העכער 80,000. ארום 3 טויזענד קוואַדראַט־מייל פערדזייטע פעלדער זענען צוליב דער קאַטאַסטראָפע פולשטענדיג פאַרניכטעט געוואָרען. די צאָהל היימלאָזע בעטרעפט העכער 100,000 פּערזאָן.

5000 יודישע בעאַמטע בעזייטיגט פון די אמטען אין ווין

וויען, 18. (יט"אַ טעלעגראַפיש). דער נייער לייטער פון דער שטאָט־פערוואַלטונג ריכאַרד שמיד, האָט אָנגעהויבען אַ ריקזיכטסלאָזען רייניגונגס־קאַמף. אַלע יודישע בעאַמטע זענען בעזייטיגט געוואָרען פון די פּאָסטענס.

וויען, 18. (יט"אַ טעלעגראַפיש). אין צוזאַמענהאַנג מיט דער רייניגונג פון די סאָציאַל־דעמאָקראַטען און מיט דעם אויפלעזען די סאָציאַליסטישע שטאָט־פערוואַלטונג האָבען אַנ'ערך פינף טויזענד יודען פערלוירען די עקזיסטענץ־מעגליכקייטען.

איינמאליגע דאנינע לטובת די פליטים פון דייטשלאנד

צוזאמענפאהר פון אלע אנטי־היטלער־קאמיטעטען אין פוילען

וואַרשאַ, 18. (יט"אַ טעלעפאָניש). היינט האָט זיך געעפענט דער צוזאַמענפאָהר פון אַלע אַנטי־היטלער־קאָמיטעטען אין פוילען. צום צוזאַמענפאָהר זענען אויך געקומען דעלעגאַטען פון לאָדז.

דער צוזאַמענפאָהר איז געעפענט געוואָרען פון פּרעזעס לעוויטע. לאָדז איז אין פּרעזידיום פערטרעטען…

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאַל־אַרצט פאַר הויט־און געשלעכטס־קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21
נעמט אָן פון 8—1 מיטאָג און פון 5—9 אָוונט.
זונטאָג פון 10—1 בייטאָג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
פאַר אַרבייטסלאָזע לעמשניצע־פּרייזן

קלאַנג־קינאָ CAPITOL זאַוואַדזקאַ 16

היינט און פאָלגענדע טעג! די רייצענדע **Liljan Harvey** אין דעם FOX־פילם אין דער הויפּטראָל **John Boles**

„איהר קעניגליכע האַהייט"

אויסער'ן פּראָגראַם: קלאַנג־צוגאַבע. אָנהייב פון די סעאַנסען אין געוו. טעג 4.30 נאָכמיטאָג, שבת און זונטאָג 12 אַ זייגער בייטאָג.

קליינע אנאנסען
1 זלאָטי
אַנאָנס ביז 15 ווערטער

ראַקאַלען!

כ'וויל אָננעהמען 2 הערען אויף לאָזשי ביי אַ בעסערער פאַמיליע, מאַרסקאַ 14, וו. 4/5, טראַנס. 2 שטאָק.

אַ צימער מיט אַ בעזונדערן איינגאַנג מיט בעקוועמליכקייטען ביליג צו פערגעבען. עס קען אויך זיין פאַר פאַרפאָלק. אַל. 1 מאַי 41, וו. 43.

אַ מעבלירט צימער, אָדער אָהן מעבעל, מיט אַ בעזונדערען איינגאַנג זאָפאָרט צו פערמיטען. זשעראָמסקעגאָ וו. 2, טראַנס, פּאַרטער.

פערשידענעס

קיין פּאַלעסטינע! רייזע־הוצאות קויציע און אויסלענדישען פּאַס, 1250 זלאָטעס. אַלטמאַן, אַל. 1 מאַי 8 פון 11 ביז 1 נאָכמ.

צום עהרליכען פינדער! ביים בערציהען זיך איז פערלוירען געוואָרען פערשידענע ביוראָ־געגענשטענדע ווי אויך דאָקומענטען און ביכער, וואָס האָבען פאַר קיינעם קיין שום ווערט נישט. צוברענגען געגען בעלוינונג צו וו. אייזנער, פּילסודסקעגאָ 76.

Zaginiony został weksel na sumę zł. 35.— z wystawienia L. Grynfeld, żyro F. Lizewski, Zawnowska 26. Zwrócić takowy Grynberga, Brzezińska 17. Weksel zostaje unieważniony. 889

ס'ווערט געזוכט אַ קוואַליפיצירטע דאַמען־מאַגאַזין־אַרבייטער, ביי אַל. קאָשטשושקי 28.

Dr. med.
Ignacy Grynberg
ספעצ. פאַר אינערליכע קראַנקהייטען
צעגעלניאַנאַ 17, טעל. 174-15
נעמט אָן פון 7 ביז 6 אָוונט.

8־טע מיטגלידער ציהונגס־פערשפרייטער!
סעקציע פון פּאָמאָרסקאַ 15
שבת, ד. 24 פעברואַר, פּינקטליך 7 אָווענד קומט פאָר
די יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג
מיט דער בעטייליגונג פון חשוב'ן פּרנס, ראַטמאַן און טרעזעס פון צענטראַלען קליינהענדלער־פעראיין ה' פּיאָטר באַרי מיט פאָלגענדער טאָג־אָרדנונג:
1) וואַהל פון אַ פאָרזיצער; 2) פעראיינס־ און קאַסע־בעריכט; 3) פערשידענעס; 4) וואַהל פון אַ פערוואַלטונג און אַ רעוויזיאָנס־קאָמיסיע. אין פאַל די פערזאַמלונג וועט נישט קענען פאָרקומען אין אויבען אָנגעמערקטען טערמין צוליב אַ קליינע צאָהל — וועט זי פאָרקומען צום 2־טען טערמין אין זעלבען טאָג, 8.30 אָווענד ביי יעדע צאָהל מיטגלידער.
בעמערקונג: חברים קומט און רעגולירט די פאָרלעגענע ביי־טראָגען, ווייל די וואָס זענען שולדיג מעהר ווי פאַר 3 חדשים וועלען קיין איינלאַדונג נישט בעקומען און וועלען זיך דערויבער נישט קענען בעטייליגען אין דער פערזאַמלונג — ווייל לויט'ן רעגולאַמין זענען זיי שוין נישט קיין מיטגלידער. מיט אַכטונג די פערוואַלטונג.

כירורגישער קאבינעט
D. med.
J. Szreiber
געפינט זיך יעצט אויף
Narutowicza 9 tel. 122-95
אָפּעראַציעס, אַפּאַטרונקעס, היילט זשיראַקעס א. אַ. וו.
עמט אָן פון 2 ביז 3 און פון 7 ביז 8.30 אָוו.
לעמשניצע־פּרייזן.

Dr. L. Suchowczycki
כירורג
וועלכער נעהמט אָן אין „משמרת החולים"
נעהמט אָן פּריוואַט
זגערזשער 1 (אַמבולאַנס אַלטער מאַרק 15)
טעל. 123-47. נעהמט אָן פון 6-8 אָוו.
לעמשניצע־פּרייזן.

LECZNICA
chorób
uszu, nosa i gardła
מיט שטענדיגע בעטען
עס אָרדינירען די דאָקטוירים:
Dr. IMICH, Dr. WOŁYŃSKI
PIOTRKOWSKA 55
fr. I p., tel. 174-74.

Dr. med. **Niewiażski**
ספעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט־קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער־שוואַכע
אנדזשעיא, 5 טעל. 159-40
נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו.
זונטאָג און יום־טוב פון 9 — 1 פאַרמיטאָג.
בעזונדערער וואַרטע־זאַל פאַר פרויען

זיכערע הילף און א רפואה!

אָהן אָפּעראַציע, אָהן בלוט, אָהן אַ מעסער און אָהן בלוט־פערגיפטונג פאַר קראַנקע אויף ברוכען, פאַר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאַליקעס אין גוף, פאַר הויקערס אָהן פיס.

פאַרלאָזט נישט די קראַנקהייט, ווייל דער ווינקעל־ברוך ווערט גרויס ווי אַ מענשען־קאָפּ, און עס פאַלט אַרײַן אין דעם פּיס איז דער קראַנקער אין אַ גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטאַרבט. ספעציעלע גוטע היילבאַנדאַזשען בעזונדערע זיכער דעם שווערסטען ברוך, אויך פאַר הויקערס, לייטונגען ספעציעלע היילגאָרסעטען און אַפּאַראַטען פאַר פערקרימטע פיס און פלאַטפיס, ווי אויך קינסטליכע גומענע פיס. עמפּפאַנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוונט.

אַכטונג! זייט דעם ערשטען אָקטאָבער ד. י. ווערען אַלע קראַנקע אין מיין אָרטאָפּעדישע הייל־אַנשטאַלט נור פון מיר פּערזענליך בעהאַנדעלט.

איינציגע ארטאפעדישע הייל־אנשטאלט
Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.
מיר נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען־קאַסע.

הערצליכען דאַנק!

הערמיט דריקען מיר אויס אונזער הערצליכסטען דאַנק דעם גרויסען און איינציגען אָרטאָפּעד, ספּעציאַליסט ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, פאַרטער, פאַר זיין וואונדערבאַרע און ערפאָלגרייכע היילונג צו אונזערע זעהר שווערע קראַנקען־פעלע האָט דיר. ספּעצ. ה' י. ר. ממש וואונדער בעוויזען דערמיט, וואָס שוין שוועטע־אָפּעראַציע האָט ער אונז פולשטענדיג אויסגעהיילט אַזוי, אַז מיר פיהלען זיך אַמעזעמטען און מיר בלייבען איהם בעשטענדיג דאַנקבאַר און זעהר געבען ערלויבען מיר אונזער דאַנק־בריף אין דער פּרעסע צו פערעפענטליכען.

אַלטער משה העשעס, רב אין אָפּאַטאָוו, העניק פּיליאַן קויפמאַן אין לאָדז, י. זילבערשפיץ, לאָדז, הערמאַן עדוואַרד לעברעכט, לאָדז, ד"ר מ. מאָרגענראָטה, אָפּאָלאָציע־ריכטער.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.